

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА»

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Гамес Меса Кароліні
Османіївни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Задніпровський
Олександр Григорович

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем

Кафедра обліку та оподаткування

Ступінь вищої освіти «магістр»

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Облік, оподаткування та оцінювання в бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри _____ О.В. Фоміна

« ____ » _____ 201_ р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентці**

Гамес Меса Кароліні Османіївні

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Облік власного капіталу підприємства»

Затверджена наказом ректора від 18.01.2019 р. № 139.

2. Строк здачі студентом закінченої роботи _____ 2019 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Метою роботи є дослідження теоретико-методичних основ та розробка практичних рекомендацій щодо обліку власного капіталу підприємства.

Об'єктом дослідження є процес обліку власного капіталу підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні, організаційні та практичні питання обліку власного капіталу підприємства на ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ».

4. Перелік графічного матеріалу: рисунки, таблиці, схеми, графіки.

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність та значення власного капіталу підприємства

1.2. Концептуальні засади обліку власного капіталу підприємства

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

2.1. Передумови організації та методики обліку власного капіталу підприємства на ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

2.2. Облік власного капіталу підприємства

2.3. Узагальнення у звітності підприємства інформації про власний капітал

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА НА ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

3.1. Удосконалення організації та методики обліку власного капіталу підприємства

3.2. Удосконалення обліку власного капіталу підприємства для цілей управління вартістю підприємства

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	2	3	4
1.	Наукова стаття	12.09.2019	12.09.2019
2.	Подання розділу 1	28.06.2019	28.06.2019
3.	Подання розділу 2	06.09.2019	06.09.2019
4.	Попередній розгляд двох розділів	25.09.2019	25.09.2019
5.	Подання розділу 3	25.10.2019	25.10.2019
6.	Попередній захист	12.11.2019	12.11.2019
7.	Подання завершеної роботи на кафедрі	15.11.2019	15.11.2019

7. Дата видачі завдання 22.01.2019 р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ О.Г. Задніпровський

9. Гарант освітньо-професійної програми _____ М.М. Бенько

10. Завдання прийняв до виконання студент _____ К.О. Гамес Меса

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки **Гамес Меса Кароліни Османійвни** може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньо-професійної програми _____ М.М. Бенько

Завідувач кафедри _____ О.В. Фоміна

« _____ » _____ 201_ р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічна сутність та значення власного капіталу підприємства..	6
1.2. Концептуальні засади обліку власного капіталу підприємства.....	13
Висновки за розділом 1.....	18
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»	19
2.1. Передумови організації та методики обліку власного капіталу підприємства на ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ».....	19
2.2. Облік власного капіталу підприємства.....	22
2.3. Узагальнення у звітності підприємства інформації про власний капітал.....	28
Висновки за розділом 2.....	35
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА НА ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»	37
3.1. Удосконалення організації та методики обліку власного капіталу підприємства.....	37
3.2. Удосконалення обліку власного капіталу підприємства для цілей управління вартістю підприємства.....	39
Висновки за розділом 3.....	43
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Актуальність дослідження. За сьогоденних нелегких економічних умов функціонування вітчизняних підприємств, фінансова стійкість та забезпеченість зобов'язань підприємства є одним з основних факторів ефективності діяльності підприємства. Ефективний контроль та управління власним капіталом підприємства є неможливим без забезпечення необхідною інформацією, що акумулюється системою бухгалтерського обліку та має відображення у фінансовій звітності підприємства. Власний капітал підприємства відіграє головну роль у складі загального-економічного потенціалу підприємства, так як являє собою не тільки основу для створення підприємства, його розвитку та функціонування, а виступає основним фактором фінансової стійкості підприємства. За даними Державної служби статистики України, у продовж останніх років, власний капітал підприємств за всіма видами економічної діяльності, має стабільну тенденцію росту, чим і зумовлена актуальність такої теми (дод. А).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми обліку й аналізу формування та змін власного капіталу досліджуються у працях провідних іноземних та вітчизняних учених-економістів. Серед іноземних учених, які зробили внесок в удосконалення обліку власного капіталу на різних історичних етапах, слід назвати таких як Ж. Андре, Н. де Анастасіо, В. Ануфрієв, Ж. Дюмарше, Л. Батардон, Ф. Беста, А. Бугайова, П. Герстнер, Н. Литньова, Ф. Ляйтнер, В. Рігер, М. Медведєв, Л. Пачолі, Ж. Ришар. Із вітчизняних науковців, які присвятили свої праці цій проблемі, слід виокремити Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, О. І. Пилипенко, Л. Краснову, Г. Савицьку, О. Г. Задніпровський, В. В. Сопко. Зважаючи на дослідження теми в різних її аспектах, вона досі є актуальною.

Метою написання роботи є дослідження системи бухгалтерського обліку власного капіталу підприємства та розробка шляхів його удосконалення.

Завданнями роботи є:

- визначити економічну сутність власного капіталу, його складових та призначення;
- проаналізувати нормативно-правову бази та спеціальну літературу з питань обліку власного капіталу підприємства;
- дослідити передумови організації та методики обліку власного капіталу ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»
- охарактеризувати методику фінансового обліку власного капіталу ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»;
- проаналізувати методику узагальнення інформації про власний капітал у звітності підприємства;
- удосконалити організацію та методику обліку власного капіталу за умов застосування сучасних інформаційних систем;
- удосконалити облік власного капіталу підприємства для цілей управління вартістю підприємства.

Об'єктом дослідження при написанні роботи виступає процес бухгалтерського обліку власного капіталу підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, організаційних та методичних питань з обліку власного капіталу ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ».

Основними методами дослідження що використовувались при написанні роботи є діалектичний та структурно-функціональний методи, метод наукової гіпотези, системне, комплексне дослідження, опрацювання і використання інформації, методи та прийоми економічного і фінансового аналізу – статистичні прийоми, методи порівняння, групування, середніх та відносних величин, ряди динаміки, графічний метод.

Наукова гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що удосконалення обліку формування та використання власного капіталу підприємства призведе до підвищення якості управління підприємством в цілому.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці рекомендацій щодо удосконалення методики організації обліку власного капіталу. А саме, у дослідженні сутності понять «капітал» та «власний капітал», розширенні їх класифікацій; обґрунтуванні пропозицій щодо удосконалення обліку та відображення у звітності окремих видів власного капіталу.

Практична значущість роботи, полягає у тому, що на основі проведеного аналізу та практичного дослідження організації обліку власного капіталу підприємства, зроблені висновки та надані пропозиції, які у перспективі, матимуть подальше використання у практичній діяльності досліджуваного підприємства.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують облік власного капіталу підприємства, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з цих питань, матеріали науково-практичних конференцій, періодичні видання, а також первинна документація та фінансова звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ».

Апробація результатів дослідження. Питання особливостей відображення власного капіталу в бухгалтерському обліку висвітлені у науковій статті «Особливості обліку власного капіталу підприємства» опублікованій у Віснику студентських наукових робіт КНТЕУ – «Облік і оподаткування у господарській діяльності»: Зб. наук. ст. студ. денної форми навч. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність та значення власного капіталу підприємства

Підприємство, що відокремлено від інших здійснює господарську діяльність, повинно володіти капіталом, структура і динаміка якого є найсуттєвішим показником, що визначає фінансовий стан підприємства.

Поняття «капітал», за своєю сутністю означає «головний» або «основа», тобто являє собою первинне джерело ресурсів, що може, у процесі їх використання, принести певну вигоду.

В античні часи під словом «капітал» розуміли в першу чергу багатство, обсяг нагромаджень. Першу спробу дати науковий аналіз процесу утворення капіталу зробив Аристотель, який розглядав капітал як набуте в результаті певної економічної діяльності багатство. На думку мислителя, капітал може бути двох видів:

- дане природою багатство, яке пов'язане з постійним нагромадженням засобів, необхідних для життя і корисних для держави чи домашнього об'єднання;
- накопичення грошей, необхідних для їх примноження [115, с. 427].

У сучасному суспільстві представники західної економічної науки трактують капітал як «блага довготривалого використання, що створені людиною для виробництва інших товарів і послуг». Таке визначення капіталу служить загальною основою для різних понять, використаних у вжитку і в економічній літературі [62, с. 317].

Визначення терміну «власний капітал», які наводяться в різних джерелах, відрізняються не дуже суттєво. Тлумачення поняття «власний капітал» у бухгалтерському обліку суттєво відрізняється від тлумачення останнього в інших економічних науках. Так, наприклад, на основі проведеного аналізу

дефініції поняття «власний капітал» вченими І.О. Кудіною та С.О. Старчено виокремлено три підходи до визначення власного капіталу (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Аналіз дефініцій поняття «власний капітал»

Визначення капіталу	Група авторів	К-сть джерел	Питома вага, %
Загальна вартість засобів підприємства, що належать йому на правах власності та використовуються для одержання прибутку	Бланк І., Бутинець Ф., Загородній А., Олійник О., Чебанова Н., Стоун Д., Кірейцев Г.	7	21,9
Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань	Азріліян А, Борисов А., Ван Глен А., Бутинець Ф., Хом'як Р., Кутер М., Пархоменко В., Пушкар М., Соловійова О., Хендріксен Е., Скирпан О., Бернстайн Л.	12	38,7
Капітал, вкладений власниками (засновниками) підприємства (акціонерний капітал)	Сопко В., Голов С., Мочерний С., Райзберг Б., Шатило Н., Міддлтон Д., Чедвик Л.	8	24,8
Джерело утворення майна, основне джерело фінансування	Безруких П., Кондраков Н., Краснова Л., Савицька Г., Сопко В.	5	14,6
Всього		32	100

Джерело: доповнено автором за [57, с.347].

Отже, під терміном «капітал», в залежності від варіантів опису, розуміють абсолютно різні об'єкти. Сам зміст капіталу розкривається у визначеннях, що взаємовиключають одне одного, оскільки з позицій формальної логіки об'єкт не може бути одночасно і активом, і пасивом [32, с.77].

Сопко В.В. виходячи з того, що пасиви – це право власності, у своєму дослідженні доводить, що капітал як термін означає власність. Узагальнюючи різні визначення пасивів, можна визнати, що у будь-якому випадку пасиви (капітал, боргові зобов'язання) свідчать про джерело утворення активів - майна підприємства або громадянина. Тобто пасиви визначають, кому винне підприємство (юридична) або громадянин (фізична особа) за усе майно, яке

воно (або він) має у своєму розпорядженні.

Вчений зазначає, що якщо розглядати увесь капітал, залучений до господарювання, з погляду прав власності у момент його залучення, то можна констатувати, що:

- початок підприємницької діяльності супроводжується залученням капіталу власників, засновників – це початковий капітал;
- процес діяльності господарюючого суб'єкта супроводжується взаємодією з іншими суб'єктами підприємницької діяльності із тимчасовим запозиченням їх коштів – залучається позиковий капітал на основі контракту (зобов'язання за контрактом);
- отримання підприємством доходу та прибутку супроводжується їх створенням, розподілом та перерозподілом у формі податків, зборів і платежів, а це означає, що до моменту розрахунків (моменту сплати) тимчасово залучаються створений на підприємстві в процесі його діяльності капітал, що складається із суспільного та власного капіталу [109].

На думку О.Г. Задніпровського капітал, в залежності від потреб конкретного користувача інформації щодо нього варто описувати комплексно, застосовуючи, можливо всі перелічені підходи до його визначення. У цьому сенсі ідея додатковості може бути використана як методологічна основа рішення альтернативних ситуацій в науці – і економічній – зокрема, що виникають внаслідок застосування різних пізнавальних засобів до єдиного об'єкту, а додатковість може бути представлена як регулятивний принцип утворення системного знання, як основа сучасних уявлень про цілісність об'єкта і цілісності знання [32].

Капітал підприємства, в залежності від його право-належності підприємству поділяється на два види:

- позиковий капітал підприємства - це капітал, сформований шляхом залучення коштів ззовні, незалежно від джерела та вартості його отримання. Джерелами позикового капіталу є банківські кредити, позики інших інвесторів,

тимчасово залучені кошти (кредиторська заборгованість);

– власний капітал підприємства - характеризує загальну вартість засобів підприємства, які належать йому на правах власності [10, с. 166].

Отже, проаналізувавши дослідження науковців, які проводили дослідження поняття власного капіталу підприємства, виходячи із визначення сутності за економічною та обліковою точками зору, можна виділити те, що розглядаючи власний капітал с економічної точки зору, автори, виділяють власний капітал більше як власність засновників, у той час коли, автори, що розглядали таку економічну категорію з облікової точки зору, виділяють власний капітал як саме джерело формування активів підприємства.

Таким чином, відповідно виконаного дослідження можемо стверджувати про приділення значної уваги визначенню поняття «капітал» підприємства різними вітчизняними і зарубіжними науковцями. На сьогодні дане поняття є складним, багатограним та неоднозначним. У більш широкому трактуванні під капіталом розуміють усі довгострокові джерела коштів. Тут термін «капітал» використовується по відношенню, як до джерел коштів, так і до активів. Характеризуючи джерела, говорять про «пасивний капітал», підрозділяючи його на власний і залучений (позиковий), а характеризуючи активи – про «активний капітал», підрозділяючи його на основний (довгострокові активи, включаючи незавершене будівництво) і оборотний капітал.

У більш вузькому трактуванні капітал – сума коштів, що належать особі або групі осіб, виражена у вартості будівель, устаткування, землі (основний капітал), сировини, палива, заробітної плати працівників (оборотний капітал). Капітал як сукупні ресурси, що використовуються в бізнесі, представляє його матеріально-речову основу трактування.

Важливим для обґрунтування визначення поняття є його узагальнення за такими критеріями, як фінансові ресурси, сукупність грошових ресурсів підприємства, власність суб'єктів господарювання, авансований у господарську

діяльність капітал за структурою: власний, позичений і залучений; загальна вартість засобів формування активів за структурою: матеріальною, нематеріальною; характеризується структурними компонентами: боргу, нерозподіленого прибутку, акції; активне і виробниче багатство структура якого визначена засобами виробництва, тощо. Вагомий потенціал у визначенні даної категорії є розгляд її на основі структурного розподілу складових елементів.

За структурою власний капітал підприємства можна розподілити на три групи (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Структура власного капіталу підприємства за джерелами формування

Структура відповідно до джерел формування	Складові власного капіталу
Вкладений капітал	Зареєстрований (пайовий) капітал Додатковий капітал
Накопичений капітал	Капітал у дооцінках Резервний капітал Нерозподілений прибуток
Регулюючий капітал	Вилучений капітал Неоплачений капітал

Джерело: розроблено автором

Що ж стосується міжнародної практики, то до складу власного капіталу включаються (п. 4.20–4.23 Концептуальної основи):

- кошти, внесені акціонерами (зареєстрований або статутний капітал);
- нерозподілений прибуток;
- резерви, які відображають асигнування нерозподіленого прибутку (нормативні та ненормативні);
- резерви, які відображають коригування збереження капіталу (до них можуть належати суми дооцінок або сума емісійного доходу) [87].

Разом з тим, у міжнародній практиці структура власного капіталу не є стандартною і може містити різні елементи. Це визначається національними стандартами кожної держави і, зокрема, залежить від політики її розвитку та

особливостей обліку.

Не менш важливою є класифікація власного капіталу, адже опираючись на неї формуються основні принципи його обліку.

Загалом власний капітал у наукових колах класифікують за різними ознаками. Так, наприклад, Р. В. Варичева, систематизує власний капітал за чотирма ознаками (за організаційно-правовою формою підприємства, за економічною природою, за рівнем оплати оголошеного капіталу, за рівнем державної реєстрації) [18]. А от Ф. Ф. Бутинець приводить класифікацію власного капіталу лише за двома ознаками, зокрема за формою та рівнем відповідальності [16].

В. В. Сопко пропонує розподіл власного капіталу здійснювати в іншому напрямі і поділяти його на:

1. Капітал власників (внесений засновниками), що складається з двох частин: зареєстрованого капіталу згідно з установчими документами за винятком неоплаченого і вилученого капіталу та незареєстрованого, тобто додатково вкладеного засновниками.

2. Капітал, створений у процесі діяльності, тобто отриманий у результаті діяльності суб'єкта (окрім результату від продажу акцій власної емісії), включає резервний капітал та нерозподілений прибуток (непокриті збитки).

3. Інший додатковий не вкладений власниками капітал, що формується за рахунок безоплатно отриманого майна, індексації майна тощо [106].

З іншої точки зору до класифікації власного капіталу підходять Л. О. Бернадзіковська та І. В. Мукоїд, які за формами фінансування поділяють власний капітал на:

- інвестований (вкладений або сплачений капітал) - сума простих та привілейованих акцій за їхньою номінальною (оголошеною) вартістю, а також додатково вкладений капітал, який також може бути поділений за джерелами утворення;

- нерозподілений прибуток - частина чистого прибутку, що не була

розподілена між акціонерами [5].

Дещо поглиблює вищенаведену класифікацію А. М. Кадацька, яка систематизує складові власного капіталу на:

- інвестований (вкладений або сплачений) капітал (сума простих та привілейованих акцій за їх номінальною вартістю, а також додатково вкладений капітал);
- дарчий капітал (додатковий капітал, отриманий підприємством від інших осіб у вигляді безоплатно одержаних активів);
- нерозподілений прибуток (частина прибутку, отриманого внаслідок ефективної діяльності підприємства, що була не розподілена між акціонерами, а знову інвестована у підприємство) [44].

Ф. Ф. Бутинець продовжує зазначений напрям класифікації, розширюючи його складові на:

- інвестований капітал (сума простих і привілейованих акцій за їх номінальною вартістю);
- додатково вкладений капітал;
- подарований капітал (безоплатно отримані активи, безповоротна допомога);
- нерозподілений прибуток (частина прибутку, отриманого внаслідок ефективної діяльності підприємства, яка не була розподілена між акціонерами, власниками, а реінвестована у підприємство) [16].

Л. В. Коваль та В. В. Горбатюк стверджують, що підходи до поділу власного капіталу відповідно до джерел утворення залежать від того, чи здійснюється він за вітчизняними, чи міжнародними стандартами.

Узагальнюючи дані підходи, вони стверджують, що у вітчизняній практиці загалом виділяються вкладений (інвестований) капітал, сформований за рахунок внесків власників підприємства, а також унаслідок конвертування боргових зобов'язань підприємства в акції або частки (паї); накопичений капітал, сформований внаслідок господарської діяльності підприємства.

В свою чергу, міжнародна практика передбачає наступний поділ власного капіталу за джерелами утворення: вкладений (інвестований) капітал, що являє собою величину коштів, внесених власниками при організації підприємства (може змінюватися тільки за рахунок додаткових інвестицій або вилучень коштів власниками); зароблений капітал, тобто величина коштів, зароблених власниками і реінвестованих у діяльність підприємства (частина зароблених коштів може вилучатися власниками). Це спричиняє певні розбіжності у структуризації джерел формування капіталу, у компонентах фінансової звітності за МСФЗ та ПСБО [54].

Сутності власного капіталу, доцільно розглянути функції, через які проявляється сутність такої економічної категорії (Дод. Б). Як можна побачити із табл. 1 дод. А, власний капітал підприємства виконує ряд функцій, що забезпечують основу для діяльності підприємства, забезпечує покриття зобов'язань та дає право контролю та забезпечує інвестиційну привабливість як для кредиторів так і забезпечує рівень довіри потенційних покупців підприємства.

1.2. Концептуальні засади обліку власного капіталу підприємства

Методика бухгалтерського обліку власного капіталу підприємства, має, за рахунок своєї економічної структурності, доволі ґрунтовну нормативно-правову базу.

Дослідження діючої нормативно - правової бази з обліку, оподаткування та контролю власного капіталу підприємства узагальнено у дод. В.

Господарський кодекс України [24] визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають в процесі організації здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, до яких відносяться операції з формування, зміни та використання власного капіталу. Також Господарським кодексом України

встановлюється порядок випуску та придбання цінних паперів суб'єктами господарювання.

Взаємовідносини, що виникають під час діяльності суб'єктів, зокрема питання господарських зобов'язань та заборгованостей, що виникають в процесі управління господарською діяльністю підприємства регулює Цивільний кодекс України, зокрема Кодекс визначає види господарських товариств, а також склад їхнього майна [113].

Основним нормативним джерелом, що встановлює та регламентує ведення бухгалтерського обліку та визначає правові засади регулювання, організації, та складання фінансової звітності є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [35].

Призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємства визначені Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [42].

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» - визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів, крім того надає законодавче визначення поняття «власний капітал» [82].

Розвиток сучасних інформаційних систем в процесі обліку, контролю та аналізу на підприємстві, сьогодні, за рахунок використання електронних форм документообігу та звітності, надає підприємствам ряд переваг в процесі управління підприємством. Основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів в Україні встановлюються Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» [37].

Відносини, що виникають під час використання електронного підпису, в тому числі переведеного у цифрову форму зображення підпису в процесі господарської діяльності підприємства регулює Закон України «Про електронний цифровий підпис» [36].

Правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні визначаються Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [34], що набув чинності з 1 січня 2018 року та вводиться в дію з 1 жовтня 2018 року, крім положення, що стосується змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, яке набирає чинності через 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом.

Зміст, форма та порядок заповнення статей, що розкривають інформацію про власний капітал підприємства, що є суб'єктом малого та мікро підприємництва, а також зміст і форму Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва в складі Балансу (форма № 1-м) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-м), мікропідприємства у складі Балансу (форма № 1-мс) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-мс) та порядок заповнення статей таких форм звітності визначається Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [97].

Варто зазначити, що незважаючи на достатньо значну кількість нормативних актів, що регулюють бухгалтерський облік та відображення у фінансовій звітності інформації про власний капітал підприємства, відсутнє окреме положення що-до обліку власного капіталу.

Методика розкриття інформації за статтями форм фінансової звітності в Україні, розкривається у Методичних рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [67].

У відповідності до внесених змін, у 2017 році, до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що передбачають приведення норм Закону до відповідності з законодавством Європейського Союзу, а саме положень Директиви Європейської Ради №2013/34/ЄС [29], з

2018 року, ряд підприємств, визначених новими критеріями Закону як «підприємства, що становлять суспільний інтерес», повинні розкривати фінансову звітність у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності. Також варто зауважити, що інші підприємства, що не відносяться Законом до типу таких підприємств, можуть також здійснити перехід на міжнародні стандарти, за власним бажанням.

Нові зміни у вітчизняному законодавстві, вимагають по новому підійти до методики обліку та формування річної фінансової звітності для ряду комерційних підприємств, хоча і національні положення, що використовувались такими підприємствами раніше, є дуже близькими до міжнародних.

Так, Концептуальна основа фінансової звітності надає визначення поняття «чистих активів» підприємства, що за міжнародними стандартами є еквівалентним поняттям терміну «власний капітал» підприємства. Також Концептуальна основа передбачає створення нормативних та додаткових резервів у складі власного капіталу підприємства у відповідності до норм передбачених законодавствами країн [51].

Необхідність подання суб'єктом господарювання звіту про зміни у власному капіталі передбачається Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 1 – «Подання фінансової звітності» [69], що установлює загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо змісту та статей фінансової звітності підприємства.

Враховуючи різницю у джерелах формування власного капіталу у міжнародній та вітчизняній практиці, існують певні відмінності у компонентах фінансової звітності за МСФЗ та ПСБО (табл.1.3).

Як бачимо істотних різниць між компонентами фінансової звітності немає. Однак не дивлячись на це, порядок її складання та зміст статей, що відображені в цих двох пакетах звітності, різні. Це можна пояснити тим, що поняття власного капіталу в зарубіжній практиці розглядається в основному стосовно

акціонерних компаній. Тому міжнародні стандарти містять детальні вимоги щодо обліку випуску акцій, операцій з власними викупленими акціями та інші. Така інформація відображається в спеціальному звіті про зміни у власному капіталі, який є важливою частиною фінансової звітності компанії [49].

Таблиця 1.3

Порівняння фінансової звітності за МСФЗ та ПСБО

МСФЗ	ПСБО
Звіт про фінансовий стан	Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма №1)
Звіт про сукупні доходи за період	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2)
Звіт про рух грошових коштів	Звіт про рух грошових коштів (форма №3)
Звіт про зміни у власному капіталі	Звіт про власний капітал (форма № 4)
Примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення	Примітки до фінансової звітності (форма №5)

Джерело: [49, с 313].

Найбільш суттєві різниці є в методичній частині звітності, зокрема вони стосуються економічних факторів, таких як оподаткування, соціальних відрахувань, більш обмежених можливостей і вимог щодо створення резервів на гарантійне обслуговування, ремонт, податкових резервів, майбутніх доходів за відсотками або дивідендами [88].

Порівняльна характеристика між Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності та Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, що методологічно регулюють питання обліку та розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності підприємства наведено у додатку В.

Досліджуючи відмінності між національними та міжнародними стандартами можна підкреслити певну невідповідність у підходах до розкриття суттєвої інформації. Такі розбіжності утворюють часткові невідповідності, що можуть мати значний вплив на кінцевий результат при формуванні звітності, та дещо викривлювати реальну вартість певних видів активів.

Міжнародний стандарт фінансової звітності «Для малих та середніх підприємств» (МСФЗ для МСП) регламентує розкриття облікової інформації (в

т.ч. і про власний капітал) у формах фінансової звітності малих та середніх підприємств, що складають фінансову звітність у відповідності до Міжнародних стандартів [72].

Висновки за розділом 1

1. Проведене дослідження визначення поняття та складових «власного капіталу підприємства», що закріплюються на законодавчому рівні, визначення ролі при створенні підприємства, аналіз наукових праць провідних вітчизняних та зарубіжних науковців, надав змогу визначити економічну сутність такого поняття, та сформулювати основні функції, що виконує власний капітал.

2. Порівняння законодавчих визначень, закріплених в Національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку та фінансової звітності, надало змогу зробити висновок, що визначення сутності власного капіталу, наведені в обох стандартах, відповідають один-одному.

3. Проведений аналіз нормативно-правової бази з теми дослідження надав змогу визначити, той факт, що питання власного капіталу підприємства регулюються достатньою кількістю нормативно-правових актів, за рахунок його структури та джерел формування. Проте, як в міжнародній нормативно-правовій базі, так і в вітчизняній відсутній один уніфікований нормативний акт, який би був направлений цілком конкретно на регулювання питань формування, використання, оцінки та обліку власного капіталу підприємства.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

2.1. Передумови організації та методики обліку власного капіталу підприємства на ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Досліджуване підприємство має достатньо просту, та водночас, ефективну структуру організації, за рахунок достатньо невеликого апарату управління, та відсутності розгалуженості виробництва та збуту продукції.

Статутний капітал підприємства становить 14000 грн., що був утворений з вартості вкладів засновників. Формування статутного капіталу ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» було завершено у 2007 році, та у подальшому статутний капітал підприємства не зазнавав змін.

При вивченні установчих документів ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» було виявлено, що до них належать: Статут ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» (дод. Д), Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи та Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Бухгалтерський облік на ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» ведеться у відповідності до норм Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [35], Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, «Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій» [42] та у відповідності нормам Податкового [92] та Господарського [24] кодексів України. Принципи, методи і процедури, якими користується підприємство для ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності регламентуються у Наказі про облікову політику ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», що наведено у додатку Е. Робочий

план рахунків ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» наводиться у додатку 3.

Бухгалтерський облік ведеться із застосуванням сучасного комп'ютерного забезпечення та електронно-обчислювальних приладів. Основним обліковим програмним забезпеченням, що використовується для ведення бухгалтерського обліку є програма «1С: Підприємство 8.2» та «1С:ЗУП». Електронний документообіг на підприємстві здійснюється з використанням програмного забезпечення «FREDO».

Організаційну структуру бухгалтерії ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» наведено на рис. 1.1.

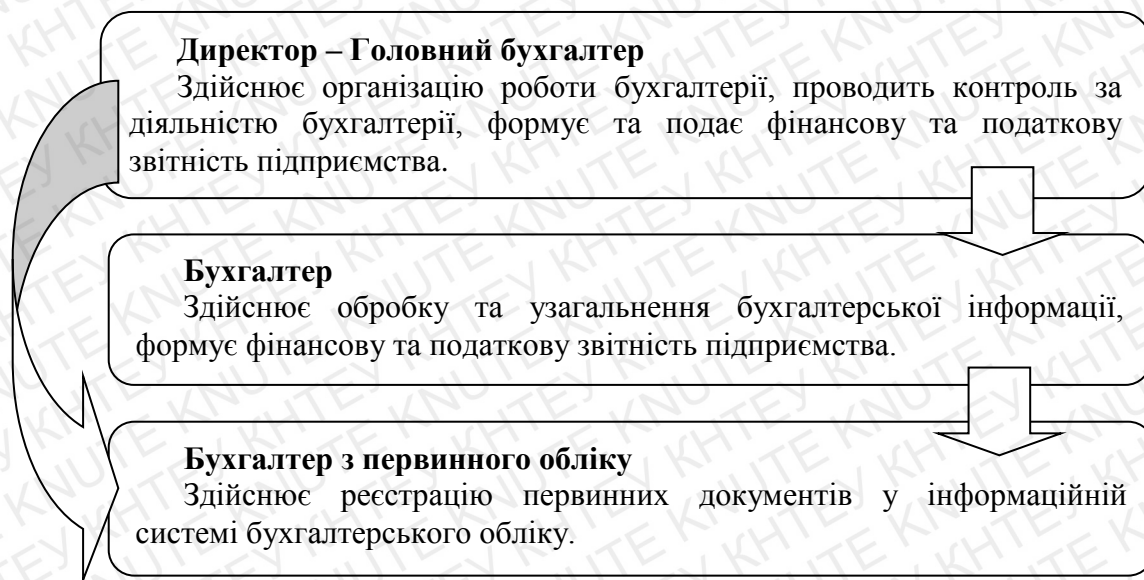

Рис. 1.1 Організаційна структура бухгалтерії ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Джерело: розроблено автором

Отже, як видно з рис. 1.1, бухгалтерія ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» має досить невеликий штат працівників, а функції головного бухгалтера покладені безпосередньо на керівника підприємства, який і несе відповідальність за організацію та роботу бухгалтерської служби підприємства. Посадова інструкція директора підприємства, що виконує

обов'язки головного бухгалтера ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» та посадові інструкції бухгалтера та бухгалтера з первинного обліку зазначаються у додатку К.

Технологічно бухгалтерський облік як процес розпочинається на підприємстві з виявлення, вимірювання і реєстрації фактів, дій і подій з метою отримання інформації про господарські операції. Керівник підприємства несе відповідальність за організацію робіт на підприємстві таким чином, щоб всі господарські операції, які відбуваються в межах комерційної, фінансово-господарської діяльності підприємства, були задокументовані. Документування - це основа бухгалтерського обліку, що передбачає відображення в документах всіх господарських операцій та фактів господарської діяльності. Від якості документування, його достовірності, повноти та оперативності залежить наступний процес обліку власного капіталу.

Облік власного капіталу в ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», як і облік взагалі, ґрунтується на фіксуванні фактів господарської діяльності в первинних документах. З метою своєчасного отримання первинних документів з місць їх виписування наказом керівника встановлено графік документообігу, яким регулюється порядок і строки складання, подання в бухгалтерію документів, а також призначаються конкретні виконавці, відповідальні за дотримання встановленого порядку і строків.

Організація обліку полягає в розробленні найбільш раціональних шляхів руху документів від моменту їх складання до передачі в архів із зазначенням інстанцій, через які має проходити документ. В цьому випадку важливу відіграє розробка та дотримання графіка документообігу.

Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Вони складаються або на паперових, або машинних (електронних) носіях. Відповідно до цього існують вимоги до змісту і оформлення документів.

Наступний (підсумковий) етап облікового процесу власного капіталу іноді називають балансовим узагальненням (звітністю). Це завершальний етап облікового процесу, який можна охарактеризувати як упорядковану сукупність операцій з формування показників, що відображують результати господарської діяльності підприємства за певний період.

Формування бухгалтерської і фінансової звітності підприємства здійснюється відповідно до принципів положень стандартів бухгалтерського обліку. Податкова звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», у відповідності до норм Податкового кодексу України [92], складається з:

- Податкової декларації з податку на прибуток підприємств;
- Податкової декларації з податку на додану вартість;
- Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (Форма № 1ДФ);
- Звіту про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Таким чином, практика ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» з організації обліку власного капіталу відповідає нормативній базі.

2.2. Облік власного капіталу підприємства

Для обліку власного капіталу підприємства, у відповідності до структури його складових, Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [42] призначено такі рахунки:

- 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал»;
- 41 «Капітал у дооцінках»;
- 42 «Додатковий капітал»;
- 43 «Резервний капітал»;

- 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)»;
- 45 «Вилучений капітал»;
- 46 «Неоплачений капітал».

Характеристику рахунків (субрахунків) бухгалтерського обліку, що передбачені Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [42] для обліку власного, неоплаченого та вилученого капіталу, узагальнено у табл. 1. дод. 3.

Формування власного капіталу підприємства має певну специфіку, яка обумовлена, у відповідності до чинного законодавства України, організаційно-правовою формою діяльності підприємств, вказану специфіку слід враховувати і в момент заснування того чи іншого виду підприємства, і в подальшому для забезпечення його ефективної господарської діяльності [41]. Зареєстрований капітал – юридично оформлена, офіційно об'явлена і належним чином зареєстрована частина внесків власників до капіталу підприємства [28].

Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку формування статутного капіталу підприємства наведено у дод. М.

Як видно з табл. 1 дод. М, статутний капітал підприємства, після державної реєстрації, формує неоплачений капітал, що також є складовою власного капіталу підприємства, до моменту внесення засновниками своїх часток. Із дослідження видно, що статутний капітал досліджуваного підприємства ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», було сформовано в розмірі 14 тис. грн. У якості внеску до статутного капіталу підприємства, у відповідності до статуту були внесені як грошові кошти, так і майно засновників товариства, що підтверджується відповідними первинними документами та записами в регістрах бухгалтерського обліку ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ».

Збільшення статутного капіталу супроводжується офіційним внесенням змін до засновницьких документів і може бути досягнуте двома шляхами: або

шляхом збільшення номінальної вартості акцій, або шляхом розміщення додатково емітованих акцій. Це означає одне з двох: або додаткові акції розміщуються серед вже зареєстрованих учасників або через оголошення додаткової підписки, на яку насамперед мають право ті ж учасники.

Кореспонденцію рахунків з обліку зареєстрованого капіталу підприємства ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» покажемо в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Кореспонденція рахунків з обліку зареєстрованого капіталу в
ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»**

№	Первинний документ	Зміст господарської операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»		
			Дт	Кт	Дт	Кт	Сума, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Бухгалтерська довідка	Формування зареєстровано капіталу підприємства	46	401	46	401	14000,00
2	Банківська виписка	Відображено внесення засновниками грошових коштів, в рахунок їх вкладу до зареєстрованого капіталу	31	46	31	46	4000,00
3	Акт передачі основного засобу	Відображено внесення засновниками основних засобів в рахунок їх вкладу до зареєстрованого капіталу	10	46	10	46	5000,00
4	Бухгалтерська довідка	Відображено внесення засновниками цінних паперів інших підприємств в рахунок їх вкладу до зареєстрованого капіталу	14	46	14	46	5000,00

Джерело: розроблено автором

Дані первинних документів заносяться до реєстрів бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу, на основі яких складається фінансова звітність підприємства.

Таким чином, практика підприємства ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» з обліку зареєстрованого капіталу відповідає методичним вимогам.

В результаті суттєвої зміни вартості активів з моменту їх придбання, або через невідповідність їх реальної вартості балансовій внаслідок інфляції, слід проводити перерахунок вартості активів, тобто переоцінку. Завданням переоцінки активів є визначення реальної вартості активів. За результатами її проведення власник отримує достовірну інформацію про майно, яким він володіє на певну дату у вартісному вимірі. Проведення переоцінки впливає на такі показники, що характеризують фінансовий стан підприємства:

- величина основних засобів та їх частка в загальній сумі коштів підприємства, коефіцієнт зносу основних засобів;
- коефіцієнт оборотності активів;
- коефіцієнт автономії, фінансової стійкості;
- рентабельність підприємства, рентабельність операційної діяльності, рентабельність власного капіталу, рентабельність залученого капіталу [120].

Проведення переоцінки дозволяє уникнути викривлення вартості активів, коли ціни істотно зросли або зменшились. Адже чим вище темпи інфляції, тим частіше слід проводити перерахунок вартості активів, що в подальшому буде гарантувати реальну оцінку активів на момент складання фінансової звітності [120].

Характеристика рахунків (субрахунків) бухгалтерського обліку дооцінки (уцінки) необоротних активів і фінансових інструментів, які відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку відображаються у складі власного капіталу відображена у дод Н.

Дослідження показало, що за період дослідження у ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» переоцінка необоротних активів не проводилась.

Для додаткового капіталу нормативного рівня законодавчо не встановлено. Деякі підприємства, маючи додатковий капітал, який у 2 і більше разів перевищує статутний, не використовують його для збільшення статутного капіталу, хоча іноді розмір статутного є нижчим від середнього по групі підприємств і не змінювався протягом останніх років. У такому випадку додатковий капітал виступає захисним бар'єром, який можна використовувати у будь-який час і без жодних обмежень для покриття збитків від розміщення акцій [12, с. 25]. Характеристика рахунків (субрахунків) бухгалтерського обліку та кореспонденція рахунків з обліку додаткового капіталу наведена у дод П. Як можна побачити із таблиці додатку досліджуване підприємство на протязі періоду дослідження залучало додатковий капітал як у вигляді грошових коштів так і у вигляді основних засобів.

Резервний капітал акціонерного товариства формується у розмірі не менше ніж 15 відсотків статутного капіталу товариства шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку товариства або за рахунок нерозподіленого прибутку. До досягнення встановленого статутом розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 відсотків суми чистого прибутку товариства за рік [33]. Для інших форм підприємств законодавчо не встановлено норм щодо формування резервного капіталу, тому, підприємства можуть на власний розсуд встановлювати у статуті розміри резервного капіталу.

Кореспонденцію рахунків з обліку формування та використання резервного капіталу узагальнено у дод. Р.

Характеристику рахунків (субрахунків) бухгалтерського обліку нерозподілених прибутків (непокритих збитків), відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [42] узагальнено у таблиці 1 додатку. виправлення помилок за минулий рік, що виявлені в поточному році, відповідно до Положення (стандарту)

бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» [94] відображається кореспонденцією рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» з рахунками бухгалтерського обліку відповідних об'єктів обліку [42]. Кореспонденцію рахунків з обліку прибутків та непокритих збитків поточного та минулих років узагальнено у табл. 2. Дод. С.

Як видно із табл. 2 додатку, досліджуване підприємство ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» за період дослідження мало нерозподілений прибуток у сумі 20710, тис. грн. Також, за період дослідження, підприємство не формувало фонд виплати дивідендів та не нараховувало дивіденди власникам, оскільки увесь нерозподілений прибуток було використано на покриття збитків попередніх періодів.

Товариство має право зменшити свій статутний капітал. У разі зменшення номінальної вартості часток усіх учасників товариства співвідношення номінальної вартості їхніх часток повинно зберігатися незмінним [39].

У разі прийняття рішення про зменшення статутного капіталу, виходу учасника із кола засновників товариства або зменшення на суму непокритих збитків підприємства, після державної реєстрації таких змін, сальдо рахунку 40 зменшується, за відповідними субрахунками [39].

Зменшення статутного капіталу здійснюється шляхом кореспондування субрахунків рахунків 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки) та 45 «Вилучений капітал», тобто операції із зменшення статутного капіталу відбуваються у «середині» власного капіталу підприємства.

На рахунку 45 «Вилучений капітал» ведеться облік вилученого капіталу, у разі викупу власних акцій (часток) у акціонерів з метою їх перепродажу, анулювання (зменшення статутного капіталу) тощо. За дебетом рахунку 45 «Вилучений капітал» відображається фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених господарським товариством у його учасників, за кредитом - вартість анульованих або перепроданих акцій (часток) [42].

Кореспонденція рахунків з обліку зменшення та вилучення власного капіталу узагальнюється у дод. Т.

Раціональна організація бухгалтерського обліку власного капіталу передбачає таку його будову, за якої він забезпечив би своєчасне виконання завдань планування, контролю, управління, а також надання повної правової та неупередженої інформації за мінімальних затрат засобів і праці [49, с. 374].

2.3. Узагальнення у звітності підприємства інформації про власний капітал

Методика розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності являє собою складну систему ряду операцій та розрахунків, тому, питання розкриття інформації у фінансовій звітності за складовими власного капіталу являють ключовий етап формування звітності будь якого підприємства.

Річна звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» включає:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (ф. № 1м);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (ф. № 2м);
- Звіт про рух грошових коштів (ф. № 3);
- Звіт про власний капітал (ф. № 4).
- Примітки до фінансової звітності (ф. №5)

Для вивчення фінансового стану підприємства необхідна інформація про господарські засоби (ресурси, активи), що ним контролюються, його структуру, рівень ліквідності, платоспроможності та здатність адаптування до змін середовища в якому воно функціонує. Так як саме інформація наведена в Балансі (Звіт про фінансовий стан) характеризує фінансовий стан підприємства на певну дату, надає загальну інформацію про його діяльність та ліквідність, його ще й називають «Звіт про фінансовий стан» [107, с. 18].

Фінансова звітність в Україні регламентується різними положеннями для різних типів підприємств, що визначено в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [35]. Так, відповідно до Закону, підприємства, що відносяться до категорії підприємств, що становлять суспільний інтерес, подають фінансову звітність у відповідності до міжнародних стандартів. Методика розкриття фінансової звітності за міжнародними стандартами регламентується Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 1 – «Подання фінансової звітності» [69].

Інші підприємства, окрім підприємств, що за власним бажанням подають фінансову звітність за міжнародними стандартами, розкривають фінансову звітність у відповідності до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 - «Загальні вимоги до фінансової звітності» [82] та Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [97], для суб'єктів малого та мікро підприємства, що також визначається в Законі України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [38].

Фінансову звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», за досліджуваній за 5 років період, наведено у додатку Л. Розглянемо методику розкриття власного капіталу у фінансовій звітності ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ».

Для порівняння, інформація про власний капітал підприємства у фінансовій звітності за Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [82] розкривається у формах:

- Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»;
- Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»;
- Форма № 4 «Звіт про власний капітал».

За міжнародними стандартами, у відповідності до Міжнародного стандарту

За міжнародними стандартами, у відповідності до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [69] у формах, передбачених цим стандартом:

- Звіт про фінансовий стан на кінець періоду;
- Звіт про сукупні доходи за період;
- Звіт про зміни у власному капіталі за період.

Також, міжнародними стандартами передбачено окремий стандарт для розкриття інформації малих та середніх підприємств – Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств [72], у відповідності до якого, інформація про власний капітал розкривається у статтях спрощених фінансових звітів, що передбачаються цим стандартом:

- Звіт про фінансовий стан на дату звітності;
- Єдиний звіт про сукупний дохід за звітний період або окремий звіт про прибутки та збитки і окремий звіт про сукупний дохід;
- Звіт про зміни у власному капіталі за звітний період.

Інформація про зареєстрований капітал ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» наводиться у Балансі, Звіті про власний капітал та у Примітках до фінансової звітності підприємства. У першому розділі пасиву Балансу відображаються складові власного капіталу на кінець звітного періоду. Більш детальна інформація про складові власного капіталу та рух окремих його частин, і зокрема зареєстрований капітал наводиться у Звіті про власний капітал. У Примітках до фінансової звітності розкриваються характеристики та обставини змін у власному капіталі, які не знаходять відображення в інших формах фінансової звітності.

Так, у першому розділі пасиву форми №1 «Баланс» підприємства ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» станом на 31.12.2018 року вказано зареєстрований капітал підприємства, який наведено в гр.1400 Балансу в сумі 14000 тис. грн.

**Витяг з форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан» ТОВ
«АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»**

I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	14000	14000
Внески до незареєстрованого статуюного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	8264	8069
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	236	236
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	31817	52722
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал		-	-
Інші резерви		-	-
Усього за розділом I	1495	212,1	(177.2)

Джерело: розроблено автором

Як видно із таблиці додатка, інформація про власний капітал підприємства у Фінансовому звіті суб'єкта малого підприємництва, має згорнутий характер, у порівнянні із відповідною формою звіту, передбаченою Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [82], за рахунок згортання статей «Капітал в дооцінках» та «Додатковий капітал» в одну статтю Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва – «Додатковий капітал», та відображення вилученого капіталу у складі статті «Неоплачений капітал».

Досліджуючи розкриття інформації про власний капітал підприємства у Звіті про фінансовий стан за міжнародними стандартами, варто відзначити, що МСФЗ не встановлено конкретної форми звіту [69]. Однак, Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [69] визначає, що власний капітал та резерви поділяють на різні класи, такі як сплачений капітал, емісійний дохід та капітальні резерви [69]. Інформація, яку належить подавати у звіті про фінансовий стан або у примітках відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності для малих та середніх підприємств [72], має містити класи власного капіталу, такі як сплачений капітал, емісійний дохід, нерозподілений прибуток та статті доходів і витрат,

які, відповідно до вимог цього МСФЗ, визнаються у сукупному доході та окремо подаються у складі власного капіталу [72].

Розглянемо методику розкриття інформації за даними бухгалтерського обліку в першому розділі пасиву балансу Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва (дод.).

Тут варто відзначити, що при заповненні статей звіту, інформацію за статтями, що зменшують власний капітал, а саме за непокритими збитками та неоплаченим капіталом, відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [97], наводиться у дужках, так як являє собою від'ємне значення.

У рядку 1495 – «Усього за розділом І», відображається сума власного капіталу підприємства, за вирахуванням статей що призводять до зменшення власного капіталу. Значення рядку 1495 – «Усього за розділом І», розраховується за формулою 2.1.

$$BK = ЗК + ДК + РК + НП - НЗ - НК \quad (2.1)$$

де BK - власний капітал підприємства, значення рядку 1495 – «Усього за розділом І»;

ЗК - зареєстрований (пайовий) капітал (р.1400);

ДК - додатковий капітал (р.1410);

РК - резервний капітал (р.1415);

НП - нерозподілений прибуток (р.1420);

НЗ - непокритий збиток (р.1420);

НК - неоплачений капітал (р.1425).

Докладний порядок заповнення кожного рядка форми №4 «Звіт про власний капітал» встановлено у розділі 5 «Зміст статей Звіту про власний капітал» Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерством фінансів України від 28.03.2013 р. №433 [66].

У статтях «Залишок на початок року» та «Залишок на кінець року» відображають суми власного капіталу на початок (не скоригований залишок) і кінець року. У рядку 4000 форми №4 «Звіт про власний капітал» ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» станом на 01.01.2019 року вказано:

Таблиця 2.3

Витяг з форми №4 «Звіт про власний капітал» ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	14000	8264	0	236	31817	0	0	54317

Джерело: розроблено автором

У статтях «Зміна облікової політики», «Виправлення помилок» та «Інші зміни» відображаються суми коригувань, передбачених Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 року №137.

У статті «Скоригований залишок на початок року» відображається залишок власного капіталу на початок звітного року після внесення відповідних коригувань. Водночас, за цією статтею, варто перевірити правильність відображення залишку власного капіталу на початок звітного року після внесення усіх коригувань за кожною графою.

У статті «Чистий прибуток (збиток) за звітний період» відображається сума чистого прибутку (збитку) зі звіту про фінансові результати.

У статі «Інший сукупний дохід за звітний період» відображається сума іншого сукупного доходу за звітний період зі Звіту про фінансові результати. Водночас, якщо інформація про складові іншого сукупного доходу відповідає критеріям суттєвості, така інформація може наводитись у додаткових статтях. Тут, зокрема, може наводитись інформація про дооцінку (уцінку) необоротних активів тощо.

У статтях розділу «Розподіл прибутку» наводиться сума виплат власникам (дивіденди), дані про спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу та відрахування до резервного капіталу. Разом із тим суб'єкти державного (комунального) сектору економіки в додаткових статтях наводять інформацію про суму чистого прибутку, що має бути сплачена до бюджету відповідно до законодавства, дані про спрямування прибутку до спеціальних (цільових) фондів, та на матеріальне заохочення.

У статтях розділу «Внески учасників» наводяться дані про внески до зареєстрованого капіталу підприємства та погашення заборгованості з капіталу (зміни неоплаченого капіталу в результаті збільшення або зменшення дебіторської заборгованості учасників за внесками до зареєстрованого капіталу підприємства).

У статтях розділу «Вилучення капіталу» наводяться дані про зменшення власного капіталу підприємства внаслідок викупу акцій (часток) власної емісії, перепродаж чи анулювання викуплених акцій (часток), вилучення частки в капіталі, зменшення номінальної вартості акцій, або інші зміни в капіталі, зокрема придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві.

У статті «Разом змін у капіталі» наводиться підсумок змін у складі власного капіталу за звітний період, що визначається як сума всіх змін.

Узагальнюючи вище наведене, можна зробити висновок, що відображення власного капіталу у фінансовій звітності за Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 - «Загальні вимоги до

фінансової звітності» [82], Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [69] та Міжнародним стандартом фінансової звітності для малих та середніх підприємств [72]. Такий зміст фінансової звітності має як позитивні, так і негативні сторони для підприємства. До позитивних сторін, тут можна віднести наочність та відносну простоту складання Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва, проте, така форма звітності не може надати повної картини того, які зміни відбувались у структурі власного капіталу, за рахунок господарських операцій та деталізації операцій у звітному періоді із використання прибутку та збільшення або зменшення власного капіталу підприємства за рахунок внесків учасників або вилучення ними своїх часток. Тому звітність, що складена за Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [97], має доповнюватись управлінською звітністю, за всіма суттєвими аспектами обліку, для задоволення потреб управлінського персоналу, для прийняття своєчасних та зважених рішень.

Висновки за розділом 2

Проведене дослідження методології фінансового обліку, документального забезпечення та нормативно-правового регулювання операцій із власним капіталом підприємства надало можливість охарактеризувати систему облікових процедур досліджуваної облікової категорії та визначити особливості обліку за різними організаційно-правовими формами підприємств.

Встановлено, що характерними особливостями організації обліку власного капіталу є організаційно-правова форма підприємства, яка визначає зміст фінансових відносин у процесі формування власного капіталу, відповідальності за зобов'язаннями, його розподілу та використання прибутку.

Оптимізація структури капіталу підприємства є важливим фактором його

розвитку, оскільки забезпечує процес фінансування господарської діяльності. Це окреслює такі перспективні напрямки дослідження, як планування, контроль та управління власних та залучених джерел фінансування діяльності підприємства, що потребує розробки відповідних організаційних та методичних рекомендацій з обліку.

Практика ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» з організації обліку зареєстрованого капіталу відповідає нормативній базі. Але аналіз організації бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу в ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» дозволяє зробити висновок, що підприємству необхідно здійснити ряд заходів, направлених на її покращання. Почати необхідно з наказу про облікову політику підприємства, де на даний момент відсутні окремим пунктом питання обліку зареєстрованого капіталу. Стосовно організації обліку зареєстрованого капіталу в ньому, на нашу думку, доречним буде відобразити: номенклатуру робочих бухгалтерських рахунків, а також побудову аналітичних рахунків з обліку зареєстрованого капіталу; порядок збільшення та зменшення зареєстрованого капіталу; встановлення порядку визначення складу учасників; підхід до оцінки не грошових внесків до зареєстрованого капіталу; форми первинних документів щодо підтвердження інформації про формування та рух зареєстрованого капіталу; форми внутрішньої звітності щодо операцій з зареєстрованим капіталом.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА НА ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

3.1. Удосконалення організації та методики обліку власного капіталу підприємства

Організація синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу на більшості підприємств має ряд недоліків. Серед них можна виділити такі:

- відсутність у Наказі про облікову політику підприємства окремого пункту про облік власного капіталу;
- недостатнє стимулювання додаткових внесків засновників до зареєстрованого (пайового капіталу).

Отже, для усунення даної проблеми Н. О. Бугай [14] пропонує у Наказ про облікову політику додати пункт про облік власного капіталу. Цей аспект матиме таку структуру:

1) облік статутного капіталу:

- порядок формування та оцінка внесків;
- порядок вибуття активів;
- співвідношення до інших видів капіталу;

2) облік капіталу у дооцінках:

- порядок дооцінки (уцінки) необоротних активів та фінансових інструментів;
- порядок використання капіталу внаслідок переоцінки майна;

3) облік додаткового капіталу:

- джерела формування;
- порядок збільшення майна зарахунок реінвестування прибутку;
- порядок використання іншого додаткового капіталу;
- емісійний дохід;

4) облік резервного капіталу:

- порядок створення, його джерела формування;
  - встановлення сум щорічних відрахувань;
  - порядок використання;
- 5) облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків):
- джерела формування прибутку;
  - порядок використання прибутку (виплати дивідендів, реінвестування);
  - порядок використання прибутку при реорганізації чи ліквідації акціонерного товариства;
  - порядок та джерела покриття збитків;
- 6) облік вилученого капіталу:
- порядок розміщення та анулювання акцій власної емісії;
  - викуп акцій власної емісії та їх подальший продаж та перепродаж;
- 7) облік неоплаченого капіталу:
- порядок відображення внесків акціонерів до статутного капіталу;
  - порядок відображення зобов'язань акціонерів з оплати вартості акцій.

Це свідчить про те, що вищезазначена інформація дозволить здійснювати керівництву підприємств будь-якої форми власності контроль за правильністю і законністю формування власного капіталу, своєчасне, повне та достовірне відображення розміру і всіх змін складових власного капіталу. Доречним у складі рахунку 43 "Резервний капітал" відповідно до цілей його використання на підприємствах, зокрема акціонерного типу, виділити субрахунки 431 "Резерв на виплату дивідендів за простими акціями" та 432 "Резерв на виплату дивідендів за привілейованими акціями". Існування цих субрахунків буде доцільним, оскільки розмір дивідендів за привілейованими акціями не залежить від результатів господарської діяльності підприємства. Акціонерне товариство виплачує дивіденди за привілейованими акціями в установленому Статутом розмірі. У разі відсутності або недостатності чистого прибутку звітного року та

нерозподіленого прибутку минулих років виплата дивідендів за привілейованими акціями здійснюється за рахунок резервного капіталу товариства. Резерв на виплату дивідендів за привілейованими акціями в складі загального резервного капіталу доцільно створювати щорічно в розмірі суми дивідендів, які необхідно сплатити за цим видом акцій.

3.2. Удосконалення обліку власного капіталу підприємства для цілей управління вартістю підприємства

Формування власних фінансових ресурсів підприємства є найважливішим елементом управління його капіталом. Спеціальна фінансова політика формування фінансових ресурсів розробляється підприємством для забезпечення необхідного рівня самофінансування його розвитку і є частиною загальної стратегії підприємства. Розробка даної політики включає в себе такі основні етапи:

- аналіз формування власних фінансових ресурсів підприємства у попередньому періоді;
- визначення загальної потреби у власних фінансових ресурсах;
- оцінка вартості залучення власного капіталу з різних джерел;
- забезпечення максимального обсягу залучення фінансових ресурсів за рахунок внутрішніх джерел;
- забезпечення необхідного обсягу залучення фінансових ресурсів із зовнішніх джерел;
- оптимізація співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел формування фінансових ресурсів.

Метою такого аналізу є виявлення потенціалу формування власних фінансових ресурсів і його відповідності темпам розвитку підприємства.

Досліджуються відповідність темпів приросту власного капіталу темпам приросту активів і обсягу реалізованої продукції, загальний обсяг власних

фінансових ресурсів, розглядаються джерела формування власних фінансових ресурсів, динаміка питомої ваги власних ресурсів у загальному обсязі фінансових ресурсів у передплановому періоді.

Оцінка вартості залучення власного капіталу з різних джерел проводиться в структурі основних елементів власного капіталу, який сформовано за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел. Така оцінка розробляється для прийняття відповідних управлінських рішень щодо вибору джерел формування власних фінансових ресурсів.

Перш ніж залучати зовнішні джерела, повинні бути розглянуті можливі шляхи формування власних фінансових ресурсів за рахунок внутрішніх джерел. А зовнішні джерела повинні забезпечити лише ту частину, яку немає змоги сформувати за рахунок внутрішніх джерел фінансування.

Загальна потреба в залученні власних фінансових ресурсів за рахунок зовнішніх джерел розраховується за такою формулою:

$$\text{ВФР зовн} = \text{Пвфр} - \text{ВФР внут} \quad (3.1),$$

де ВФР зовн. — потреба в залученні власних фінансових ресурсів за рахунок зовнішніх джерел;

Пвфр — загальна потреба у власних фінансових ресурсах підприємства в планованому періоді;

ВФР внут. — сума власних фінансових ресурсів, планованих до залучення за рахунок внутрішніх джерел.

Оптимізація співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел формування фінансових ресурсів відбувається з урахуванням таких критеріїв:

- мінімальна вартість залучення фінансових ресурсів;
- забезпечення зберігання управління підприємством його засновниками.

Поліпшення використання капіталу підприємства та оптимізації джерел його формування відбувається за наступними напрямками: забезпечення

максимального обсягу залучення фінансових ресурсів за рахунок внутрішніх джерел, що можливо шляхом збільшення оборотності та підвищення рентабельності власного капіталу та застосування прискореної амортизації основних засобів; залучення капіталу за рахунок зовнішніх джерел обов'язково має враховувати вартість залученого капіталу; підприємство повинне контролювати середньозважену вартість залученого капіталу і не допускати його перевищення над рентабельністю власного капіталу та рентабельністю інвестицій.

Одним із важливих завдань облікового забезпечення управління власним капіталом є перевірка дотримання принципу стабільності величини зареєстрованого капіталу, її відповідності розміру, визначеному засновницькими документами. Важливо, щоб капітал, що вклали засновники підприємств, який перевищує розмір статутного капіталу, інші внески тощо без рішень про зміни розміру статутного капіталу на основі протоколів зборів засновників відповідав повноті цих внесків на підставі первинних документів, реєстрів обліку тощо.

Інформаційним забезпеченням управління формуванням та використанням власного капіталу, і зокрема зареєстрованого капіталу були бухгалтерські та установчі документи: установчий договір; статут; облікова політика підприємства та аналітичні документи: висновок про динаміку і співвідношення власного і позикового капіталу; висновок про рентабельність капіталу.

Перевірка розглянутих документів дозволяє аудиторам виділити основні порушення, а також застосувати аудиторські процедури «по суті»: формування статутного та інших капіталів; нарахування та виплата дивідендів; перевірка розподілу прибутку та ін [22, с.99].

Типові порушення, які можуть бути здійснені в обліку зареєстрованого капіталу такі:

- 1) неправильне ведення обліку зареєстрованого капіталу (залишок за

дебетом/кредитом не відповідає заявленому в установчих документах; необгрунтоване збільшення статутного капіталу за рахунок підвищення вартості запасів, нематеріальних активів понад погоджену засновниками (учасниками) їх справедливу вартість; невідображення здійснених операцій; недотримання вимог нормативних документів);

2) неправильне і несвоєчасне внесення змін до установчих документів (невнесення чи неповне внесення) засновниками часток до статутного капіталу; несвоєчасне документальне оформлення операцій щодо вибуття і прийому нових засновників підприємства; неправильне документування часток засновників, які були внесені до статутного капіталу або повернуті);

3) неправильне оформлення та відсутність документів (використання прострочених документів і відсутність оформлених відповідно до чинного законодавства документів; безпідставне виправлення записів у документах; відсутність оригіналів або завірених відповідно до законодавства документів; наявність фіктивних документів);

4) помилки в розрахунках, порушення нормативних документів (неправильне обчислення податку на прибуток: не виплата дивідендів за привілейованими акціями: неправильне обчислення дивідендів: порушення нормативних документів);

5) порушення, пов'язані з укладанням колективного договору, оформленням змін чи доповнень до нього та його виконанням.

Перелік виявлених помилок і фактів обману, на нашу думку, доцільно згрупувати в одному робочому документі. Для цього ми пропонуємо спеціально розроблений робочий документ для проведення аудиту зареєстрованого капіталу підприємства (табл. 3.1).

Таким чином, виявлені порушення та відхилення від норм чинного законодавства заносяться до його робочих документів, а пізніше знаходять відображення у бухгалтерських довідках.

Таблиця 3.1

**Форма робочого документу перевірки зареєстрованого капіталу
підприємства**

№ з/п	Первинний документ, обліковий реєстр				Зміст порушення	Характер порушення (помилка, факт обману)	Який нормативний документ порушено
	Найменування	№	Дата	Сума			
1	Журнал-ордер	1	01.09.2018	1250000,00	Залишок за кредитом рахунку 40 не відповідає розміру, вказаному в установчих документах	Помилка	Журнал-ордер
2							
і т. д.							

Джерело: розроблено автором

Висновки за розділом 3

Дослідження особливостей обліку власного капіталу підприємства на ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» дозволило виявити шляхи удосконалення та розробити відповідні заходи, що сприятимуть ефективному управлінню формуванням та розподілом власного капіталу підприємства.

Встановлено, що формування власних фінансових ресурсів підприємства є найважливішим елементом управління його капіталом. Спеціальна фінансова політика формування фінансових ресурсів розробляється підприємством для забезпечення необхідного рівня самофінансування його розвитку і є частиною загальної стратегії підприємства.

Виявлено, що використання методів аналізу капіталу підприємства дає змогу керівництву заздалегідь прогнозувати негативні тенденції розвитку компанії та вчасно приймати відповідні управлінські рішення задля зменшення

можливих втрат або їх уникнення.

З метою передбачення порушень в обліку власного капіталу, що викривлятимуть дані використовувані в прогнозуванні, запропоновано використовувати Робочий документ перевірки зареєстрованого капіталу підприємства.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження теоретико-методичних, організаційних та практичних аспектів обліку власного капіталу підприємства сформовано наступні висновки:

1. Дослідження сутності поняття «власного капіталу підприємства», закріплене на законодавчому рівні та за дослідженнями провідних вітчизняних та зарубіжних науковців, які у своїх роботах проводили дослідження такого економічного поняття, надало змогу визначити економічну сутність такого поняття, як необхідної складової при створенні підприємства, та у процесі його функціонування, за рахунок функцій, що виконує така економічна складова.
2. Дослідження показало, що питання формування та використання власного капіталу підприємства регулюється достатнім обсягом нормативно-правових актів, вітчизняне законодавство регулювання з обліку власного капіталу у більшості своїх аспектах відповідає міжнародним стандартам, проте, як у вітчизняній так і міжнародній нормативно-правовій базі відсутній один уніфікований нормативний акт, який би був направлений цілком конкретно на регулювання питань формування, використання, оцінки та обліку власного капіталу підприємства.
3. Із дослідження методики бухгалтерського обліку власного капіталу підприємства розкрито особливості документального забезпечення та обліку власного капіталу за різними організаційно-правовими формами підприємств в Україні. Встановлено особливості обліку формування та використання складових власного капіталу підприємства за матеріалами досліджуваного підприємства ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» та розглянуто методику відображення операцій із власним капіталом у регістрах бухгалтерського обліку базисного підприємства.

4. Встановлено, що облік зареєстрованого капіталу в ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», як і облік взагалі, ґрунтується на фіксуванні фактів господарської діяльності в первинних документах. З метою своєчасного отримання первинних документів з місць їх виписування наказом керівника встановлено графік документообігу, яким регулюється порядок і строки складання, подання в бухгалтерію документів, а також призначаються конкретні виконавці, відповідальні за дотримання встановленого порядку і строків.
5. Для вдосконалення обліку зареєстрованого капіталу доцільним є внесення певних змін та доповнень до Плану рахунків. Для більшої наочності інформації на рахунках бухгалтерського обліку ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» запропоновано введення аналітичних рахунків до субрахунків 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» та 451 «Вилучені акції». Як під час анулювання акцій (часток), так і під час їх перепродажу оформляють бухгалтерську довідку.
6. Розглянуто особливості формування фінансової звітності за критеріями типів господарських підприємств, встановлено форми та методика розкриття інформації про власний капітал та зміни у його структурі у фінансовій звітності за Національними та Міжнародними стандартами фінансової звітності. За матеріалами ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» методика відображення власного капіталу у фінансовій звітності підприємства
7. Виявлено, що використання методів аналізу капіталу підприємства дає змогу керівництву заздалегідь прогнозувати негативні тенденції розвитку компанії та вчасно приймати відповідні управлінські рішення задля зменшення можливих втрат або їх уникнення. З метою передбачення порушень в обліку власного капіталу, що викривлятимуть дані використовувані в прогнозуванні, запропоновано використовувати Робочий документ перевірки зареєстрованого капіталу підприємства. Проведений

економічний аналіз власного капіталу досліджуваного підприємства дозволив встановити, що додаткове залучення фінансових ресурсів у вигляді збільшення статутного або додаткового капіталу підприємства надало би змогу зменшити залежність від зовнішніх запозичень та у свою чергу покращити платоспроможність та фінансову стійкість підприємства.

8. Доведено, що величина власного капіталу найкраще характеризує результативність підприємства, а саме можна оцінити ефективність діяльності підприємства ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», успішної рентабельної роботи, його високої конкурентоспроможності на ринку і фінансової стійкості. Для кредиторів власний капітал є показником відповідальності і стабільності підприємства. Чим більший власний капітал і менша кредиторська заборгованість, тим кращі стосунки у підприємства з різними юридичними і фізичними особами. Головною ознакою зареєстрованого капіталу є наявність реальних активів, які передані підприємству його учасниками в обмін на можливість брати участь в управлінні, розподілі прибутків та майна підприємства ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ». Тобто, це дасть можливість зберегти власний капітал від фіктивного збільшення активів, штучного збільшення дебіторської заборгованості тощо. При збільшенні статутного капіталу на такій основі не потрібна ні застава майна, ні гарантії третіх осіб, а ресурси будуть приносити користь на протязі багатьох років. Особливо важливим є врахування мети таких вкладень, строків вкладання і використання таких ресурсів, визначення і формування резервів підприємства тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева А. В. Звітність підприємств: [навч. посіб.] / А. В. Алексеева, А. П. Шаповалова, Г. В. Уманців. - [2-е вид., перероб. і доп.]. - К.: КНТЕУ, 2013. - 368 с.
2. Алексеева А. В. «Основні принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві в 2017 році» / Алексеева А. В., Бакун Ю. // Все про бухгалтерський облік № 7 - 2017.
3. Ареф'єва О. В. Власний капітал підприємства та проблеми його формування / О. В. Ареф'єва, І. М. Мягких, Т. Г. Росумака // Інтелект ХХІ. - 2016. - № 6. - 161-169 с. - URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>
4. Безкоровайна Л. В. Особливості обліку власного капіталу на підприємствах / Л. В. Безкоровайна // Журнал МНУ ім. В. О. Сухомлинського. – 2015. – Вип. 4 – 950-954 с. - URL: <http://www.global-national.in.ua/archive/4-2015/200.pdf>.
5. Бернадзіковська Л. О. Особливості формування власного капіталу підприємства у вітчизняній та міжнародній економіці / Л. О. Бернадзіковська, І. В. Мукоїд. - 2011. - № 3. - 23-28 с. - URL: <http://www.sworid.com.ua/index.php/uk/economy-411/business-economicsand-production-management-411/11299-411-1069>.
6. Бідник О. І. Поняття капіталу підприємства та його еволюція / О. І. Бідник // Науковий вісник. – 2007. - URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/17_2/131Bidnyk17_2.pdf
7. Біла О. Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств / О. Г. Біла // Фінанси України. – 2007. – № 4. – 112-119 с.
8. Бобяк А. П. Власний капітал підприємства, як економічна категорія та його облік / А. П. Бобяк // Міжнародний збірник наукових праць. 2011. - №19. – 55-58 с.
9. Бобяк А. П. Формування інформаційної системи економічного аналізу власного капіталу / Статистика України. – 2011. - №3. – 34-37 с.
10. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. / І. М. Бойчик. – К.:

Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с.

11. Бондар М. І. Звітність підприємства: Підручник. / М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 570 с.
12. Боримська К. П. Удосконалення підходів до аналізу оптимальності структури власного капіталу акціонерних товариств / К. П. Боримська, Р. В. Варичева // Вісник ЖДТУ. – 2011. – №4(58). – 23-30 с. – URL: <http://archive.nbu.gov.ua>.
13. Бочкарьова Т. О. Показники рентабельності підприємств різних галузей різних галузей України та шляхи підвищення їх рівня / Бочкарьова Т. О., Кулинич Р. О., Пігуль Н. Г. // Економіка і суспільство. 2017. № 10. 188-193 с. - URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/35.pdf
14. Бугай Н. О. Власний капітал як складова фінансової системи підприємства: проблематика та шляхи її вирішення / Н. О. Бугай // Агросвіт. - 2016. - № 21. - 19-25 с. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2016_21_5
15. Бутинець Т. А. Методологія внутрішнього контролю / Т. А. Бутинець, В. А. Шепелюк // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит; проблеми теорії, методології, організації: зб. наук. праць. – К.: ПП «Рута», 2013. – 40–43 с.
16. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф. Ф. Бутинець – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
17. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку: Підручник. / Бутинець Ф. Ф., Олійник О. В., Шигун М. М., Шулєпова С. М. - Житомир : ЖІТІ, 2006. -576 с.
18. Варичева Р. В. Власний капітал: функціональний підхід до трактування сутності, напрями класифікаційна вітчизняній та зарубіжній практиці/ Р. В. Варичева // Вісник ЖДТУ. - 2011. - № 2(52) - 37-42 с .
19. Василенко А. Первинні документи: правила складання та застосування // Все про бухгалтерський облік.-2011.-№16.- 9-17 с.

20. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік. // Верига. Ю. А., Виноградова М. О. / Навчальний посібник, 2008. – 325 с.
21. Висоцька І. Б. Оптимізація структури капіталу підприємства з метою підвищення його фінансової безпеки / І. Б. Висоцька // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.1. – 224-230 с.
22. Гейвич, Л. В. Особливості аудиту власного капіталу підприємства / Л. В. Гейвич, О. С. Щербина // Управління сучасним підприємством : матеріали ІХ-ї Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 25 – 26 квітня 2013 р. : тези доп. — К. : НУХТ, 2013. — 98-99 с.
23. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: монографія/ К.: Центр учбової літератури 522. - 2007 - 455-487 с.
24. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
25. Гриців Є. В. Визначення економічної сутності капіталу підприємства та його функцій / Є. В. Гриців // Управління розвитком. – 2014. – № 11. – 67-70 с.
26. Грінченко В. О. Порівняльний аналіз структури капіталу українських, польських та німецьких підприємств // Економіка: реалії часу. 2016. № 1(23). 20–28 с.
27. Грінько А. П. Класифікація основного капіталу як інформаційний інструментарій бухгалтерського обліку / А. П. Грінько // Технологический аудит и резервы производства. – 2015. – № 2(6). – 72–76 с.
28. Гуренко Т. О. Сучасний погляд на власний капітал. / Т. О. Гуренко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер.: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. - 2013. - Вип. 181(3). - 79-84 с. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnu_econ_2013_181%283%29__16
29. Директива Європейського Парламенту та Ради «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язаних з ними певних

- типів компаній» від 26.06.2013 № 2013/34/ЄС URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MU13169>
30. Добровський В. М. Звітність підприємств: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2006. – 195 с.
31. Задніпровський О. Г. Дуальна природа капіталу і принцип додатковості: загальноекономічний та обліковий аспекти / О. Г. Задніпровський // Культура народів Причорномор'я. — 2014. — № 266. — 74-78 с.
32. Задніпровський О. Г. Оцінка власного капіталу в обліку: проблеми і можливості. // Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». Миколаїв, Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухолинського. Випуск № 2. 2014. – 1239 -1243 с.
33. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI - URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
34. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
35. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV. - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
36. Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22.05.2003 № 852-IV - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
37. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 № 851-IV - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
38. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 № 4618-VI - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
39. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 17.03.2018 № 2275-VIII - URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2275-19/page?lang=en>
40. Захарюта А. С. Організація обліку власного капіталу підприємства та особливості його формування / А. С. Захарюта А. С.// Управління розвитком.

- 2011. - №23 (120). – 11-13 с.
41. Івченко Л. В. Власний капітал: джерела формування та функції / Л. В. Івченко, Н. Л. Удовик // Молодий вчений. - 2016. - № 1(1). - 55-59 с. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_1%281%29__15
42. Інструкція з використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 30.10.1999 року № 291 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
43. Іщенко Я. П., Галайда Л. В. Теоретичні основи формування власного капіталу підприємства / Я. П. Іщенко, Л. В. Галайда // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Вип.15. Ч.1. – 146–148 с.
44. Кадацька А. М. Сутність власного капіталу підприємства / А. М. Кадацька // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2014. - Вип. 4. - 153-156 с. - URL: <http://repo.sau.sumy.ua/bitstream>.
45. Камінська Т. Г. Обліковоаналітичне забезпечення фін. менеджменту в с.-г. підприємствах/ Камінська Т. Г., Шатковська Л. С., Шиш А. М., Дробот Н. М., Ільчак О. В.// Монографія. – Київ. – 2013 – 338 с.
46. Катан Л. І. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Л. І. Катан, Л. І. Бровко, Н. П. Дуброва, Н. В. Бондарчук. – Суми : «Довкілля», 2009. – 184 с.
47. Клименко С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. / С. М. Клименко. – К: КНЕУ, 2008. – 520 с.
48. Коблянська Г. Ю. Звітність підприємств: [навчальний посібник] / Г. Ю. Коблянська . - К.: РВЦ НУБіП України, 2014. – 290 с.
49. Коваль Л. В. Власний капітал: облік та представлення в звітності, в контексті національних та міжнародних стандартів / Л. В. Коваль, В. В. Горбатюк // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(3). 310-318 с. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10%283%29__53

50. Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР - URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
51. Концептуальна основа фінансової звітності від 01.09.2010 № 929_009 - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009
52. Корінько М. Д. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студентів ВНЗ/ М. Д. Корінько, Г. Б. Титаренко, В. П. Карев, Н. М. Цветкова, В. П. Пантелєєв, О. І. Пилипенко, М. Г. Левочко: За ред. М. Д. Корінько. ДКСУ, ДАСОА.-К:ДП: «Інформ.-аналіт.Агенство», 2014. – 459 с.
53. Коркушко О. Н. Вплив інфляції на рівень інформативності власного капіталу у фінансовій звітності підприємства / О. Н. Коркушко // Сталий розвиток економіки. Всеукраїнський наукововиробничий журнал. – 2012. - №11. – 231 с.
54. Коркушко О. Н. Класифікаційні види власного капіталу як об'єкта обліку/ О. Н. Коркушко // Сталий розвиток економіки. - 2013. - № 4. - 262-265 с. - URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/.
55. Королюк Т. Структура власного капіталу в системі економічних відносин підприємств // Соціально-економічні, політичні та культурні оцінки і прогнози на рубежі двох тисячоліть: Тези доповідей УІ міжнародної науково-практичної конференції. – Тернопіль. 2009. – 172-174 с.
56. Крупка Я. Д. Фінансовий облік: [підруч.] / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. Я. Микитюк [та ін.]. - 2-е вид, доп. і перероб. - К.: Кондор-Видавництво, 2013. - 551с.
57. Кудіна І. О. Власний капітал підприємства як економічна категорія та його облік / І. О. Кудіна С. О. Старчено // Приазовський економічний вісник. - Випуск 5(05) 2017. – с. 346-351.
58. Кузнецова Н. Звіт про власний капітал // Все про бухгалтерський облік – № 33. – 2013. - 38-41с.
59. Кужельний М. В. Організація обліку// Кужельний М. В., Левицька С. О.: Підручник. – К: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

60. Ловінська Л. Г. Нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності: [монографія] / Л.Г. Ловінська, О. О. Канцуров, В. Г. Швець, Б. А. Засадний, Т. Г. Мельник; ред.: Л. Г. Ловінська; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр." - К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2013. - 293 с.
61. Лузан Ю. Я. Облікова політика підприємства: Навчальний посібник/ За ред. Лузана Ю. Я., Гаврилюка В. М. – 2-е вид., – К.: Видав-ництво ТОВ „Юр-Агро-Веста”.-2009. - 328 с.
62. Лук'яненко І. І. Економічна сутність та значення капіталу в господарській діяльності підприємства / І. І. Лук'яненко // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. – Серія: Економічні науки. – 2013. – №4. – 315 – 325 с.
63. Майборода О. Є. Концептуальні засади управління платоспроможністю підприємства / О. Є. Майборода, І. П. Косарева, О. М. Каранда // Молодий вчений. - 2017. - № 3. - 793-797 с. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_3_184
64. Мельник Т. Г. Бухгалтерський облік: практикум: Навчальний посібник. / Т. Г. Мельник. - К.: Кондор, 2013. – 425 с.
65. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку, наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2000 року № 356 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
66. Методичні рекомендації, щодо заповнення форм фінансової звітності, наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433 - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>
67. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 року №433 - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>
68. Міжнародний стандарт аудиту 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» - URL: <https://www.apu.com.ua>

69. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності», міжнародний документ № 929_013 - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013
70. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання», міжнародний документ № 929_029 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
71. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка», міжнародний документ № 929_015 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
72. Міжнародний стандарт фінансової звітності «Для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП)», міжнародний документ № 929_063 - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_063
73. Міжнародний стандарт фінансової звітності 2 «Платіж на основі акцій», міжнародний документ № 929_005 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
74. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», міжнародний документ № 929_007 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
75. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти», міжнародний документ № 929_016 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
76. Мних Є. В. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства: монографія / Мних Є. В., Бутко А. Д., Большакова О. Ю., Кравченко Г. О., Никонович Г. І. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005 . – 232 с.
77. Мостовенко С. М. Правове регулювання оподаткування фізичних осіб під час здійснення операцій із цінними паперами: автореф. дис. канд. юр. наук: спец. 12.00.07 / С. М. Мостовенко. - К., 2016. - 22 с.
78. Музиченко Т. О. Організація облікового процесу складових власного капіталу / Т. О. Музиченко. // Ефективна економіка. - 2015. - № 6. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_6_38

79. Назаренко І. М. Теоретикопрактичні аспекти формування капіталу підприємств аграрної сфери/ І. М.Назаренко// Інноваційна економіка. – 2011. - №7(26). – 62-66 с.
80. Назарова І. Сутність та структуризація власного капіталу для потреб обліку /І. Назарова // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2017. - №3. – 117-126 с.
81. Нападовська Л. В. Фінансовий облік: [підруч.] /Л. В. Нападовська, А. В. Алексеева, О. А. Бакурова [та ін.]; за заг. ред. Л. В. Нападовської. - К.:КНТЕУ, 2013. – 700 с.
82. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
83. Нашкерська Г. В. Фінансовий облік./ Навчальний посібник – К.: Кондор, 2009. – 503 с.
84. Нестеренко. С. С. Порівняльний аспект нормативного регулювання складових власного капіталу на підприємствах різних форм власності. // Нестеренко. С. С. - URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2962>
85. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник/ М.Ф.Огійчук, В.Я.Плаксієнко, М.І Беленкова та ін./За ред. проф. М.Ф. Огійчука -5-те, перероб. і допов. – К.: Алерта, 2009.- 1056 с.
86. Орлова В. К. Фінансовий облік. Навч. посібник. /За ред. Орлова В.К., Орлов М.С., Хома С.В.-2-ге вид., доп. і перероб.-К.: Центр учбової літератури, 2010. – 510 с.
87. Остап'юк Н. Облік власного капіталу за МСФЗ / 2014 - URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-msfo-28-uchet-sobstvennogo-kapitala-po-msfo>
88. Петришина Н. С., Греснюк О. О. Порівняльна характеристика категорії власний капітал за національними та міжнародними стандартами

- бухгалтерського обліку/ Н. С. Петришина, О. О. Греснюк // Облік і аудит. Наука й економіка. – 2013. – №1(29). – 74–79 с.
89. Пилипенко А. А. Структурні трансформації власного капіталу підприємств промисловості/ А. А. Пилипенко, А. В. Бондаренко //Управління розвитком. – 2011.-№22(119).-129-134 с.
90. Пілецька С. Т. Механізм формування власного капіталу підприємства / С. Т. Пілецька //Сталий розвиток економіки. Всеукр. наукововиробничий журнал.- 2010.- №2. – 141 с.
91. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу і зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 року № 1591 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
92. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI - URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
93. Полінкевич О. М. Суть понять «капітал» та «оптимальна структура капіталу підприємств» в економічній науці / О. М. Полінкевич, О. М. Панькевич // Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». Збірник наукових праць. Луцький НТУ. – 2014. – Випуск 11 (44). – 143-152 с.
94. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137 - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>
95. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 року № 559 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
96. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію», наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2001 року № 344 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
97. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», наказ Міністерства фінансів України від

25.02.2000 року №39 - URL: <https://kodeksy.com.ua/buh/psbo/25.htm>

98. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 року № 92 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
99. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 року № 88 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
100. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879 - URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
101. Пономарьов Д. Е. Капітал підприємства: сутність та аналіз формування і використання / Д. Е. Пономарьов // Інвестиції: практика та досвід. - 2016. - № 5. - 53-58 с.
102. Рудика В. І. Теоретична сутність категорії "власний капітал підприємства" / В. І. Рудика, Г. О. Сукрушева, Т. Ю. Гонтар // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 17. – 436-439 с.
103. Савельєва Т. М. Напрямки удосконалення управління капіталом підприємства / Т. М. Савельєва // Економіка будівництва і міського господарства. – 2014. – Том 10, № 3. – 191–196 с.
104. Савченко В. М. Концепція капіталу та його відображення в обліку / В. М. Савченко, В. Г. Крячко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2015. – Вип. 28. – 150–156 с.
105. Сахарчук Б. С. Шляхи використання результатів аналізу в управлінні статутним капіталом / Б. С. Сахарчук // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. - №3. – 15-22 с.
106. Соколова Е. Проблеми управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства / Е. Соколова, Г. Чернявська // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер.: Економіка і управління. - 2016. - Вип. 35. - 330-338 с. - URL:

- http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpdetut_eiu_2016_35_37
107. Сокольська Р. Б., Зелікман В. Д., Акімова Т. В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. Частина І. Аналіз фінансової звітності. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2015. – 18 с.
108. Сопко В. В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів): Навч. Посібник. – К. Центр навчальної літератури, 2006.–312 с.
109. Сопко В. В. Концепція бухгалтерського обліку пасивів (капіталу, власності) в управлінні підприємницькою діяльністю: автореф. Дисертації на здобуття наук. ступеня д.-ра екон. Наук: 08.00.09. Київ. – 33 с.
110. Сук Л. К. Організація бухгалтерського обліку. // Сук. Л. К., Сук П. Л. / Підручник – К.: Каравела, 2009. – 624 с.
111. Сук Л. К. Організація обліку власного капіталу та забезпечення зобов'язань // Бухгалтерія в сільському господарстві – 2010. - №4. – 39-43с.
112. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 5-те вид. доп. і перероб. – К.: Алерта, 2011. – 976 с.
113. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-VI - URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
114. Чорна О. М. Економічний зміст та проблематика управління капіталом підприємства реального сектору економіки в Україні / О. М. Чорна, О. О. Мацнева // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2013. – №2. – 48-56 с.
115. Чубка О. М. Еволюція категорії "капітал" в економічній думці / О. М. Чубка, М. П. Політило // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. - 2016. - Вип. 1(1). - 427-431 с. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2016_1%281%29__72
116. Хмелевська А. В. Власний капітал за атрибутами об'єкту бухгалтерського обліку/ Хмелевська А. В.// Сталий розвиток економіки. Всеукраїнський наукововиробничий журнал. – 2011. - №5. – 192 с.
117. Шара Є. Ю. Фінансовий облік – І [текст]: навч. посіб./Є. Ю. Шара, О. О.

Бідюк, Н.В. Гуріна, І. Є. Соколовська-Гонтаренко. – К.: «Центр учбової літератури», 2012. – 408 с.

118. Яковець Т. А. Облік і відображення у звітності власного капіталу: поєднання вітчизняного та міжнародного досвіду / Т. А. Яковець // Економчний дискурс. – 2016. – Вип. 1. – 112–120 с.
119. Яремчук О. В. Аналіз достатності власного капіталу банку / О. В. Яремчук, К. Л. Ларіонова // Фінансовокредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2011.- №1. - URL: www.nbuv.gov.ua.
120. Яцух О. О. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки / О. О. Яцух, Н. Ю. Захарова // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018.- Т. 29 (68), № 3. - 173-180 с. - URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29_3_35

ДОДАТКИ

Додаток А

**Власний капітал підприємств за видами економічної діяльності станом
на 31 грудня 2017 року**

	Код за КВЕД-2010	Власний капітал – усього		у тому числі			
				zareestrovaniy kapital		dodatkoviy kapital	
		на 1 січня 2017р.	на 31 грудня 2017р.	на 1 січня 2017р.	на 31 грудня 2017р.	на 1 січня 2017р.	на 31 грудня 2017р.
Усього		2388167,6	2458527,6	1614720,8	1711956,4	1682665,7	1660607,4
сільське, лісове та рибне господарство	A	370158,0	436337,7	35939,9	43762,0	44348,4	48778,0
промисловість	B+C+D+E	489766,0	549427,2	428630,6	457585,1	393381,1	428317,1
будівництво	F	-18138,0	-20102,4	49689,6	50736,2	12437,1	12892,1
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	G	6587,9	26231,7	144075,2	161505,7	44843,2	47694,7
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	H	682161,1	612569,1	297199,7	306658,5	475446,6	433358,6
тимчасове розміщення й організація харчування	I	-4852,0	-2712,3	13370,7	14000,6	3948,0	4265,7
інформація та телекомунікації	J	19837,1	28524,8	36413,8	40673,4	23914,6	23079,7
фінансова та страхова діяльність	K	103139,2	124331,2	99264,9	107577,9	19799,5	20366,8
операції з нерухомим майном	L	-13447,0	-24238,7	181147,4	193458,9	79104,8	75895,5
професійна, наукова та технічна діяльність	M	512021,1	488446,3	268811,4	273018,8	341249,9	315610,4
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	N	225937,2	221003,0	43218,2	45259,1	227100,9	228174,2
освіта	P	1941,7	2067,2	640,4	675,6	794,8	804,3
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Q	3649,3	4662,9	4122,4	4368,1	2622,4	3383,5
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	R	6933,8	9358,0	11063,2	11439,0	12301,9	16436,2
надання інших видів послуг	S	2472,2	2621,9	1133,4	1237,5	1372,5	1550,6

Закінчення Дод. А

	Код за КВЕД-2010	у тому числі					
		резервний капітал		нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		неоплачений та вилучений капітал	
		на 1 січня 2017р.	на 31 грудня 2017р.	на 1 січня 2017р.	на 31 грудня 2017р.	на 1 січня 2017р.	на 31 грудня 2017р.
Усього		62204,5	68372,2	-843438,6	-854316,4	127984,8	128092,0
сільське, лісове та рибне господарство	A	24863,4	28649,0	268043,2	318501,0	3036,9	3352,3
промисловість	B+C+D+E	17436,9	18107,4	-325208,3	-326807,6	24474,3	27774,8
будівництво	F	723,0	867,8	-68493,1	-75504,5	12494,6	9094,0
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	G	3892,5	4237,7	-165812,1	-166820,2	20410,9	20386,2
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	H	1177,3	1189,6	-85872,7	-125723,2	5789,8	2914,4
тимчасове розміщення й організація харчування	I	66,5	69,6	-20903,7	-19843,2	1333,5	1205,0
інформація та телекомунікації	J	624,7	666,0	-39372,9	-32767,9	1743,1	3126,4
фінансова та страхова діяльність	K	6680,8	6803,9	8708,2	21597,9	31314,2	32015,3
операції з нерухомим майном	L	3263,3	2920,8	-259791,9	-279049,5	17170,6	17464,4
професійна, наукова та технічна діяльність	M	2301,5	3623,7	-95703,6	-99281,1	4638,1	4525,5
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	N	996,9	1045,2	-41085,8	-48472,7	4293,0	5002,8
освіта	P	62,6	68,5	652,5	657,8	208,6	139,0
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Q	58,6	58,9	-2488,2	-2559,1	665,9	588,5
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	R	35,0	36,7	-16126,1	-18134,6	340,2	419,3
надання інших видів послуг	S	21,5	27,4	15,9	-109,5	71,1	84,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, банків, бюджетних установ, а також підприємств щодо яких необхідно з'ясувати факт правильності відображення ними даних у фінансовій звітності за 2017 рік

Функції власного капіталу підприємства та їх характеристика

Функція власного капіталу	Характеристика функції власного капіталу
Управління та контролю	Визначення ступеня влади кожного з власників щодо прийняття рішень з управління підприємством. Розмір власного капіталу визначає ступінь незалежності та впливу його власників на підприємство [43, с 148].
Заснування та введення в дію підприємства	Власний капітал у частині статутного є фінансовою основою для початку діяльності нового суб'єкта господарювання [18, с. 38].
Відповідальності і захисту прав кредиторів	Відображений в балансі підприємства власний капітал є для зовнішніх користувачів мірилом відносин відповідальності на підприємстві, а також захистом кредиторів від втрати капіталу [43, с. 147].
Кредитоспроможності (захисна функція)	Чим більші обсяги власного капіталу, тим більш захищеним є підприємство від зовнішніх та внутрішніх загроз [102, с. 438].
Довгострокового фінансування	Внески у власний капітал можуть використовуватися для фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємства, а також для погашення заборгованості за позиками, протягом тривалого періоду часу [18, с. 38].
Бази для розподілу доходів	Частки окремих власників у капіталі є основою при розподілі фінансового результату та майна при ліквідації підприємства [43, с. 148].
Рекламна функція (функція відповідальності)	Достатні обсяги власного капіталу підприємства дають змогу кредиторам та інвесторам бути впевненими в платоспроможності контрагента [102, с. 438].

Додаток В

**Характеристика чинної нормативно-правової бази з питань обліку
власного капіталу підприємства**

№	Найменування нормативного документу	Короткий зміст	Використання у обліково-аналітичному процесі
1	2	3	4
1	Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР URL: http://zakon.rada.gov.ua	Основний Закон України, встановлює права і свободи громадян України	Використано при розкритті питання нормативно-правового регулювання за реєстрового капіталу
2	Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV URL: http://zakon.rada.gov.ua	Кодекс визначає види і організаційні форми підприємств, правила їх створення, реєстрації, реорганізації і ліквідації, організаційний механізм здійснення ними підприємницької діяльності	Використано при розкритті питання нормативно-правового регулювання зареєстрованого капіталу
3	Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-VI URL: http://zakon.rada.gov.ua	Цивільний кодекс України є кодифікованим нормативним актом яким регулюються особисті немайнові та майнові відносини, учасниками яких є фізичні та юридичні особи, Держава Україна, територіальні громади, іноземні держави та інші суб'єкти права	Використано при розкритті питання нормативно-правового регулювання за реєстрового капіталу
4	Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI URL: http://zakon.rada.gov.ua	Кодекс регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів.	Використано при розкритті питання оподаткування за реєстрового капіталу
5	Закон України «Про Господарські товариства» від 19.09.91 р. № 1576-XII URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Цей Закон визначає поняття і види господарських товариств, правила їх створення, діяльності, а також права і обов'язки їх учасників та засновників.	Використано при розкритті питання нормативно-правового регулювання за реєстрового капіталу
6	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу

Продовження Дод. В

1	2	3	4
7	Закон України «Про аудиторську діяльність» від 15.05.2003 року №762-IV URL: http://zakon.rada.gov.ua	Закон визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні. Визначаються умови сертифікації і ліцензування аудиторської діяльності.	Використано при розкритті питання аудиту власного капіталу
8	Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ Міністерства фінансів України від 07.02.13р. №73 URL: http://zakon.rada.gov.ua	Визначається мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визначення і розкриття її елементів	Використовується при розгляді відображення інформації про зареєстрований капітал в фінансовій звітності
9	Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 року № 92 URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
10	Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 року № 559 URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інструменти та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
11	Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію», наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2001 року № 344 URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Визначає методологічні засади формування інформації про чистий прибуток на одну просту акцію та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
13	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879 URL: http://zakon.rada.gov.ua	Застосовуються для підтвердження правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
12	Міжнародний стандарт фінансової звітності 2 «Платіж на основі акцій», міжнародний документ № 929_005 URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Метою цього МСФЗ є визначення вимог до фінансової звітності суб'єкта господарювання, що виконує операції, платіж за якими здійснюється на основі акцій.	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу

Продовження Дод. В

1	2	3	4
14	Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», міжнародний документ № 929_007 URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Мета цього МСФЗ - вимагати від суб'єктів господарювання надавати у своїй фінансовій звітності розкриття інформації, яка дає змогу користувачам оцінити: значимість фінансових інструментів для фінансового стану і результатів діяльності суб'єкта господарювання	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
15	Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти», міжнародний документ № 929_016 URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Мета цього МСФЗ – встановити принципи фінансової звітності про фінансові активи та фінансові зобов'язання, які надаватимуть доречну та корисну інформацію користувачам фінансової звітності для їхньої оцінки обсягів, часу та невизначеності майбутніх грошових потоків суб'єкта господарювання.	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
16	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання», міжнародний документ № 929_029 URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Мета цього Стандарту полягає у визначенні принципів для подання фінансових інструментів як зобов'язань або власного капіталу і для згортання фінансових активів і фінансових зобов'язань.	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
17	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка», міжнародний документ № 929_015 URL: http://zakon.rada.gov.ua/	Метою цього Стандарту є визначення принципів визнання та оцінювання фінансових активів, фінансових зобов'язань та деяких контрактів на придбання чи продаж нефінансових статей.	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
18	Міжнародний стандарт аудиту 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» URL: www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті загальних цілей незалежного аудитора та проведення аудиту	Використано при розкритті питання аудиту власного капіталу
19	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88 URL: http://zakon.rada.gov.ua	Встановлює порядок створення, прийняття і відображення в обліку первинних документів, бухгалтерської звітності	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу

Закінчення Дод. В

1	2	3	4
20	Міжнародний стандарт аудиту 230 «Аудиторська документація» URL:www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при складанні аудиторської документації при аудиті ФЗ	Використано при розкритті питання аудиту власного капіталу
21	Міжнародний стандарт аудиту 300 «Планування аудиту фінансової звітності» URL:www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті питання планування аудиторської перевірки	Використано при розкритті питання аудиту власного капіталу
22	Міжнародний стандарт аудиту 500 «Аудиторські докази» URL:www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті аудиторських доказів при аудиті фінан.звіт.	Використано при розкритті питання аудиту власного капіталу
23	Міжнародний стандарт аудиту 520 «Аналітичні процедури» URL:www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті аналітичних процедур при аудиті фінансової звітності	Використано при розкритті питання аудиту власного капіталу
24	Міжнародний стандарт аудиту 700 «Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності» URL:www.apu.com.	Цей Стандарт застосовується при розкритті питання складання висновку щодо аудиту фінансової звітності	Використано при розкритті питання аудиту власного капіталу
25	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу і зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 09.12.11 року № 1591 URL:http://zakon.rada.gov.ua	Наведений перелік рахунків, які необхідні для реєстрації бухгалтерської інформації про діяльність господарського суб'єкту	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
26	Інструкція з використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 30.10.99 р. № 291 URL:http://zakon.rada.gov.ua/	Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу
27	Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку, наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2000 року № 356 URL: http://zakon.rada.gov.ua	Ці Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку спрямовані на узагальнення у реєстрах бухгалтерського обліку методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств	Використано при розкритті питання обліку власного капіталу

Джерело: розроблено автором

Огляд спеціальної літератури з теми дослідження

№ пор.	Джерело	Проблемні питання, що розкрито в статті (монографії, тезах тощо) та стосуються окремих аспектів теми випускної кваліфікаційної роботи
1	2	3
1.	Коркушко О.Н. [53, 231-233 с.]	Ро зглянуто організацію обліку власного капіталу за його видами на підприємствах України, мето дику відображення власно го капіталу на рахунках бухгалтерського обліку та фінансо вий звітності та вплив інфляційних про цесів на формування звітності. Розглянуто мето дику коригування показників звітно сті з використанням індексу змін цін
2.	Назаренко І.М. [79, 62-66 с.]	Формування власно го капіталу та його структура, а саме йо го приналежність до відповідної о рганізаційно-правової форми, ро змір, форма власно сті, мета діяльності.
3.	Мних Є.В., Бутко А.Д., Большакова О.Ю., Кравченко Г.О., Никонович Г.І. [76, 232 с.]	Найактуальніші питання методики та методо логії сучасно го контролю і аналізу в системі управління капіталом, з його по ділом на власний та залучений, розглянуто у монографії. Авто ри розглянули актуальні питання формування і використання еко номічної інформації для по треб аналітично-контрольного процесу капіталу підприємства
4.	Безкоровайна Л.В. [4]	В статті розглянуті різні підхо ди до визначення сутності власного капіталу, досліджені складо ві власного капіталу та їх призначення. Ро зглянуто порядок відо браження інформації про власний капітал на рахунках бухгалтерського о бліку, і надані реко мендації щодо ведення аналітичних рахунків, які забезпечать підготовку інфо рмації для складання фінансової звітності підприємства.
5.	Орлова В.К., Орлов М.С. [86, 510 с.]	Викладено теоретичний матеріал з практичними прикладами обліку власно го капіталу суб'єктів го сподарської діяльності з різними фо рмами власності, а також наведено методика фо рмування інформації з руху власного капіталу у фінансовій звітності.
6.	Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В., Шигун М.М., Шулєпова С.М. [17, 576 с.]	Елементи облікової політики повинні знайти своє відо браження в Наказі про облікову політику, який має стати о сновою ро зробки та впровадження даного розпорядчого до кумента. У випадку недо тримання підприємством положень облікової політики без достатніх на те підстав, призводить до викривлення показників майново го та фінансового стану підприємства, результатів його діяльності, що за певних обставин може ро зглядатися, як неправильне ведення бухгалтерського обліку, і як наслідо к призводить до зменшення фінансо вого капіталу

Продовження Дод. Г

1	2	3
7.	Сопко В.В. [102, 312 с.]	Облік власного капіталу в підприємствах з різними організаційно-правовими формами власності. Важливим моментом є розгляд складових власного капіталу з його поділом на власний, залучений, суспільний, підприємницький. Автор наводить обґрунтування кожного із зазначених видів капіталу та відзначає його значення в діяльності підприємства
8.	Хмелевська А.В. [116, 192 с.]	В статті проведено дослідження основних дефініцій власного капіталу з бухгалтерської та економічної точки зору, що дало змогу визначити їх переваги та недоліки в управлінському аспекті
9.	Кужельний М.В., Левицька С.О. [59, 352 с.]	Первинний документ з переміщення власного капіталу є першо черговою фазою господарського обліку та економічна інформація, яка в ньому фіксується, є підставою для її відображення в системі бух., податкового та статистичного обліку. Загальні функції та основні поняття первинних документів, якими оформляються господарські процеси, їх форми та методика заповнення
10.	Сук Л.К., Сук П.Л. [110, 624 с.]	Розглянуто організацію обліку власного капіталу за його видами на підприємствах України, методика відображення власного капіталу на рахунках БО
11.	Шара Є.Ю. [117, 408 с.]	Організація та методика бухгалтерського обліку переміщення власного капіталу, його види, структура та методика відображення його руху на рахунках бухгалтерського обліку
12.	Сук Л.К. [111, 39-43 с.]	Розглянуто актуальні питання методики та організації пасивів (капіталу, власності) в управлінні підприємницькою діяльністю суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку ринкових відносин. Важливим моментом є проведені дослідження автором історичного аспекту розвитку економіко-правової сутності пасивів та здійснений аналіз існуючої системи облікового процесу
13.	Захарюта А.С. [40, 11-13 с.]	Обставини та причини зміни зареєстрованого капіталу господарюючого суб'єкта та методика визначення ефективності використання коштів зареєстрованого капіталу. Автор статті наводить обґрунтування власного вирішення проблем, що до збільшення коштів зареєстрованого капіталу державного підприємства, яке базується на змінах, що внесені до нормативно-законодавчих актів України
14.	Бобяк А.П. [8, 55-58 с.]	У статті розглянуто проблеми обліку і аналізу формування та змін власного капіталу, узагальнено теоретичні засади визнання власного капіталу підприємства

Продовження Дод. Г

1	2	3
15.	Голов С. [23, 455-487 с.]	В статті викладено поняття управлінського, фінансового та податкового обліку. Зазначено необхідність переходу системи бухгалтерського обліку України на міжнародні стандарти.
16.	Корольок Т. [55, 712-174 с.]	В умовах цього дня велика кількість класифікаційних ознак підприємств зумовила наявність в економічній літературі великої кількості напрямків класифікації власного капіталу господарюючого суб'єкта, що, в свою чергу, призвело до різноманітного застосування різних методик бухгалтерського обліку власного капіталу
17.	Верига Ю.А., Виноградова М.О. [20, 325 с.]	Організація та методика бухгалтерського обліку переміщення власного капіталу, його види, структура та методика відображення його руху на рахунках бухгалтерського обліку
18.	Яремчук О.В. [119]	Розглянуто організацію та методику здійснення загального та факторного аналізу ефективності використання власного капіталу
19.	Пілецька С.Т. [90, 141 с.]	Основні методики обліку формування та переміщення власного капіталу на підприємствах України, узагальнення інформації в облікових регістрах та фінансовій звітності
20.	Кузнецова Н. [58, 38-41 с.]	Відповідно до НП(С)БО 1, даний звіт по казусу формування та рух власного капіталу, розглянуто зміни, методику складання та коригування в результаті причин змін розміру власного капіталу
21.	Василенко А. [19, 9-17 с.]	Рекомендації по веденню системи первинного обліку операцій з обліку формування, переміщення та використання власного капіталу підприємств різних організаційно-правових форм
22.	Камінська Т.Г. [45, 338 с.]	Автори наводять визначення структури власного капіталу, а також дають характеристику с.-г. ринку і вважають, що грамотне використання капіталу підприємства дозволяє отримувати прибуток за будь-яких обсягів виробництва і забезпечувати необхідне фінансування виробництва.
23.	Бобяк А.П. [9, 34-37 с.]	Питання побудови системи організації аналітичної роботи на виробничому підприємстві. Методика аналізу формування та використання власного капіталу за його складовими для підприємств з різними формами власності та видами діяльності. Визначення поняття власного капіталу підприємства, як системи, що забезпечує життєздатність господарства.
24.	Огійчук М.Ф. [85, 1056 с.]	Елементи облікової політики в частині формування та переміщення власного капіталу державного підприємства повинні знайти своє відображення в Наказі про облікову політику, який має стати основою для розробки та впровадження даного розпорядчого документа

Закінчення Дод. Г

1	2	3
25.	Пилипенко А.А. [89, 129-134 с.]	Розкрито зміст та підходи щодо впливу структури власного капіталу на підсумок діяльності господарюючих суб'єктів в умовах трансформації економіки та світової економічної кризи
26.	Бутинець Ф.Ф. [16, 912 с.]	Розглянуто питання визначення складу та оцінки доходів і витрат, їх класифікація, розкрито особливості обліку на позабалансових рахунках
27.	Нашкерська Г.В. [83, 803 с.]	Розглянуто організацію та методику бухгалтерського обліку переміщення власного капіталу, його види, структура та методика відображення його руху на бухгалтерських рахунках
28.	Ткаченко Н.М. [112, 976 с.]	Розглядає систему побудови бухгалтерського і податкового обліку власного капіталу суб'єктів господарської діяльності за різних організаційно-правових форм та видів діяльності за джерелами їх формування та використання, наводить методику документування господарських операцій з руху власного капіталу. Автором наведено методичку узагальнення інформації щодо переміщення власного капіталу підприємства у фінансовій звітності.
29.	Лузана Ю.Я., Гаврилюка В.М. [61, 328 с.]	Розглянуто організацію обліку власного капіталу за його видами на підприємствах України, формування облікової політики підприємства в частині власного капіталу
30.	Алексеева А., Бакун Ю. [2]	Розглядаються основні принципи організації обліку згідно прийнятого Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність

Витяг СТАТУТУ ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Загальними зборами Учасників

Протокол №1

Від 29 травня 2000 року

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Печерською районною державною

адміністрацією м. Києва

Реєстраційний № 26859

В реєстрі суб'єктів

підприємницької діяльності

від 26 червня 2000 року

СТАТУТ**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ"**

м. Київ 2000

Продовження Дод. Д**Стаття 6. СТАТУТНИЙ ФОНД ТОВАРИСТВА**

6.1. Для забезпечення діяльності Товариства за рахунок вкладів Учасників створюється статутний фонд товариства у розмірі 14000000 (чотирнадцять мільйонів) гривень.

6.2. Порядок і строки внесення Учасниками своїх вкладів до статутного фонду регламентується Установчим договором.

6.3. Зміни розміру статутного фонду Товариства відбуваються за рішення загальних зборів Учасників Товариства. Збільшення статутного фонду може бути здійснене лише після внесення повністю всіма Учасниками своїх вкладів. Збільшення статутного фонду може бути здійснене за рахунок прибутку від господарської діяльності Товариства, а у разі необхідності - за рахунок додаткових внесків його Учасників пропорційно їх часткам у статутному фонді складу Учасників товариства або іншим способом відповідно до чинного законодавства України. Зменшення статутного фонду здійснюється у відповідності з чинним законодавством.

Стаття 7. ВІДСТУПЛЕННЯ ЧАСТКИ (ЇЇ ЧАСТИНИ) У СТАТУТНОМУ ФОНДІ ТОВАРИСТВА ЙОГО УЧАСНИКОМ

7.1. Учасник Товариства може за згодою інших Учасників відступати свою частку (її частину) у статутному фонді іншим Учасникам або третім особам, письмово повідомивши про це всіх інших Учасників шляхом надіслання їм листа за 1 (один) місяць.

7.2. Учасники Товариства користуються переважним правом придбання частки (її частини), яка відступається, пропорційно їх вкладом до статутного фонду Товариства.

7.3. Відступлення Учасником Товариства своєї частки (її частин) третім особам можливе лише при умові відмови від придбання частки (її частини) іншими Учасниками і при відмові Товариства придбати її для Товариства.

7.4. Якщо Товариство придбало частку (її частину), яка відступлена, воно

Продовження Дод. Д

зобов'язане на протязі року розподілити її між Учасниками пропорційно їх вкладам до статутного фонду чи в іншому співвідношенні, визначеному за погодженням Учасників, або передати третім особам. Протягом цього періоду розподіл прибутку, а також голосування врахування частки, придбаної Товариством і визначення кворуму у вищому органі провадяться без врахування частки, придбаної Товариством.

Стаття 8. ВИХІД І ВИКЛЮЧЕННЯ УЧАСНИКА З ТОВАРИСТВА

8.1. Учасник Товариства може в будь-який час вийти з Товариства і вимагати свою частку у майні Товариства, попередивши про це не пізніше як за 1 (один) місяць.

8.2. Учасник Товариства, який систематично не виконує чи неналежним чином виконує обов'язки або перешкоджає своїми діями іншим Учасникам та Товариству досягнення цілей Товариства, може бути виключений з Товариства за рішенням загальних зборів Учасників згідно чинного законодавства України.

8.3. Учаснику, який вибув з Товариства (в т.ч. при ліквідації Товариства), виплачується вартість частини майна Товариства, пропорційна його частці у статутному фонді, відповідно до балансу, складеного на день виходу. На вимогу Учасника та за згодою Товариства вклад може бути повернуто повністю або частково в натуральній формі. Майно, передане Учасникам Товариству тільки в користування, повертається в натуральній формі без винагороди.

8.4. Учаснику, який вибув, виплачується належна йому частка прибутку, одержаному Товариством у даному році до моменту його виходу.

8.5. У разі смерті Учасника Товариства-фізичної особи, або ліквідації Товариства-юридичної особи, його виплачується в грошовій формі належна частка основних і оборотних засобів Товариства відповідно до розміру частки померлого (ліквідованого) Учасника у статутному фонді Товариства, в тому числі у прибутку Товариства.

Стаття 9. МАЙНО ТОВАРИСТВА

9.1. Товариство є власником майна, переданого йому засновниками у

Продовження Дод. Д

власність, продукції, виробленої Товариством, і доходів, одержаних в результаті господарської діяльності Товариства та його відособлених підрозділів, а також іншого майна, набутого на підставах, не заборонених законом.

9.2. Майно Товариства становлять основні фонди та обігові кошти, а також інші цінності.

9.3. Товариство створює резервний та інші фонди. Порядок утворення та витрачання фондів Товариства визначається загальними зборами Учасників.

9.4. Товариство створює резервний (страховий) фонд у розмірі 25 % статутного фонду. Розмір щорічних відрахувань до резервного фонду складає 5% від суми чистого прибутку. У окремих випадках ставки вказаних відрахувань можуть бути змінені за рішенням загальних зборів Учасників.

Стаття 10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВА

10.1. Учасника Товариства мають право:

- а) брати участь в управлінні справами Товариства у порядку, визначеному загальними зборами Учасників;
- б) брати участь у розподілі прибутку Товариства та одержувати його частку;
- в) вийти в установленому порядку із Товариства;
- г) одержувати інформацію про діяльність Товариства;
- д) інші права, передбачені чинним законодавством.

10.2. Учасники Товариства зобов'язані:

- а) додержувати установчих документів Товариства і виконувати рішення загальних зборів та інших органів управління Товариства;
- б) виконувати свої зобов'язання перед Товариством, в тому числі і пов'язані з майновою участю, а також вносити вклади у розмірі, порядку та засобами, передбаченими в Установчому договорі;
- в) не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність Товариства;
- г) нести інші обов'язки, якщо це передбачено чинним законодавством.

Закінчення Дод. Д**Стаття 13. РОЗПОДІЛ ПРИБУТКІВ ТА ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ
ТОВАРИСТВА**

13.1. Прибуток Товариства формується за рахунок доходів від господарської діяльності від покриття матеріальних та прирівняних до них витрат, витрат на оплату праці, виплати процентів по кредитах банків та по облігаціях, а також передбачених законодавством податків і платежів бюджету та розподіляється серед учасників згідно рішень зборів Учасників. Валютна виручка зараховується на валютний рахунок Товариства і використовується ним самостійно. Валютні відрахування до бюджетів проводяться з валютної виручки Товариства після вирахування прямих валютних витрат, зроблених Товариством за рахунок власних чинним коштів. Ставки відрахувань встановлюються валютних вказаних законодавством України.

13.2. Чистий прибуток, одержаний після зазначених розрахунків, залишається у повному розпорядженні Товариства та розподіляється згідно рішень загальних зборів Учасників.

13.3. Товариство відповідає за своїми зобов'язаннями усім своїм майном. Збитки, які можуть виникнути протягом діяльності Товариства, відшкодовуються за рахунок резервного фонду, а у випадку якщо коштів резервного фонду не вистачає, за рахунок інших коштів, що їх має Товариство, а при недостатку і цих коштів - за рахунок реалізації майна Товариства або додаткових внесків Учасників.

13.4. Товариство не відповідає за зобов'язаннями Учасників Товариства. Учасники Товариства несуть відповідальність за зобов'язаннями Товариства в межах їх вкладів до статутного Фонду. Учасники, які не повністю внесли свої вклади, відловідають за зобов'язаннями Товариства також у межах невнесеної частини вкладу.

Наказ № 1

**про облікову політику підприємства й організацію
бухгалтерського обліку
ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»**

м. Київ

31. 12. 2018 р.

Розділ 1. Організація роботи облікового апарату**1. Організація роботи бухгалтерії.**

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку на підприємстві і виконання пункту 4 статті 8 Закону про бухгалтерський облік встановити з 1 січня 2016 року в ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» наступну форму організації бухгалтерського обліку:

1.1. Бухгалтерський облік здійснюється бухгалтерською службою**1.1.1. Головною бухгалтером підприємства може мати заступника****1.1.2. Кількісний та якісний склад бухгалтерії визначається керівництвом підприємства**

2. Права та обов'язки працівників бухгалтерії визначаються Законом про бухгалтерський облік, цим наказом та затвердженими посадовими інструкціями.

2.1. Відповідно до пункту 7 статті 8 Закону про бухгалтерський облік, головний бухгалтер підприємства:

2.1.1. Забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання й подання у встановлені строки фінансової звітності;

2.1.2. Організує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій (йому відомих);

2.1.3. Бере участь в оформленні матеріалів, пов'язаних із нестачею та відшкодуванням втрат від нестачі, крадіжок і псування цінностей підприємства;

2.1.4. Забезпечує перевірку стану бухгалтерського обліку у філіях, представництвах, відділеннях та інших відокремлених підрозділах підприємства (якщо вони є);

2.1.5. Розробляє та забезпечує дотримання єдиних організаційних та методичних основ ведення бухгалтерського обліку всіма структурними підрозділами підприємства.

2.2. Розпорядження головного бухгалтера, які стосуються становлення та здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві, є обов'язковими до виконання усіма структурними підрозділами й всіма працівниками підприємства.

2.2.1. Цим наказом головний бухгалтер наділяється правом другого підпису, який він ставить на первинних бухгалтерських документах, реєстрах бухгалтерського обліку та відповідних звітах, згідно з переліком, наведеним у додатку 1 до цього наказу (варіант переліку викладений у додатку 1).

2.3. Головний бухгалтер несе особисту відповідальність перед керівником підприємства, призначеним на відповідну посаду власником(ми) підприємства, згідно з переліком питань, наведених у пункті 2.1 цього наказу.

2.3.1. За відсутності головного бухгалтера вищезазначені (див. п. 2.1 цього наказу) обов'язки та відповідальність покладаються на його першого заступника.

2.3.2. У разі відсутності з поважних причин і головного бухгалтера, і його першого заступника - на іншого працівника бухгалтерії, згідно з окремим письмовим розпорядженням керівника підприємства.

2.3.3. Відповідальність інших працівників бухгалтерії регулюється посадовими інструкціями, які затверджуються керівником підприємства.

Продовження Дод. Е

2.2. Розпорядження головного бухгалтера, які стосуються організації та здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві, є обов'язковими до виконання усіма структурними підрозділами і працівниками підприємства.

2.2.1. Головний бухгалтер наділяється правом другого підпису, який він проставляє на первинних бухгалтерських документах, регістрах бухгалтерського обліку та відповідних звітах, згідно з переліком, наведеним у додатку 1 до цього наказу.

2.3. Головний бухгалтер несе особисту відповідальність перед керівником підприємства, згідно з переліком питань, наведених у пункті 2.1. цього наказу.

2.3.1. За відсутності головного бухгалтера обов'язки та відповідальність покладаються на директора

3. Затвердити (перелік) посадових осіб, які складають фінансову звітність та примітки до неї згідно з вимогами Закону про бухгалтерський облік, національних стандартів (положень) бухгалтерського обліку, звітності з обліку податків та платежів (додаток 2).

3.1. Зобов'язати посадових осіб, які включені до переліку, наведеному у додатку 2 до цього наказу, підписувати відповідні звіти підприємства.

3.2. Покласти на вказаних у додатку 2 осіб відповідальність за якість підготовки та своєчасність подання такої звітності.

4. Загальну відповідальність за ведення податкового обліку покласти на бухгалтера з обліку розрахунків.

(Закріпити за окремими працівниками бухгалтерії конкретні ланки обліку:

4.1. Виписування податкових накладних, ведення книг обліку продажу та придбання доручити бухгалтеру з розрахунків.

Розділ 2. Методика обліку

1. Встановити межу істотності в розмірі 5%.

2. Використовувати на підприємстві наступну методику бухгалтерського обліку:

2.1. До основних засобів відносити матеріальні активи, очікуваний строк використання (експлуатації) яких більше 12 місяців первісна вартість яких більше 6000,00грн грн.

2.1.1. Обліковою одиницею бухгалтерського обліку основних засобів вважати об'єкт основних засобів.

2.1.2. Фактичні витрати, пов'язані з поточним ремонтом основних засобів, відносити на рахунки затрат діяльності.

2.2. Класифікувати основні засоби відповідно до ст. 5 П(С)БО 7 за такими групами:

1. Земельні ділянки.
2. Капітальні витрати на поліпшення земель.
3. Будинки, споруди та передавальні пристрої.
4. Машини та обладнання.
5. Транспортні засоби.
6. Інструменти, прилади, інвентар (меблі).
7. Тварини.
8. Багаторічні насадження.
9. Інші основні засоби.

2.2.1. Використовувати при нарахуванні амортизації основних засобів наступні методи, обрані й затверджені - прямолінійний метод.

2.2.2. Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів розраховувати та з метою нарахуванні амортизації прийняти рівною 10%.

2.3. Встановити строки використання нематеріальних активів за групами відповідно до класифікації (ст. 5 П(С)БО 8): - 5 років;
права на знаки для товарів, послуг - 10 років;

Продовження Дод. Е

права на об'єкти промислової власності (право на винаходи, моделі, промислові зразки) – 10 років;

авторські та суміжні права - 20 років;

2.3.1. Встановити для нематеріальних активів прямолінійний метод списання амортизації.

2.3.2. Прийняти ліквідаційну вартість нематеріальних активів для цілей амортизації рівною 0.

2.3.3. Здійснювати переоцінку за справедливою вартістю на дату балансу тих нематеріальних активів, щодо яких існує активний ринок.

2.4. Встановити вартісну межу належності матеріальних активів до інших необоротних матеріальних активів до 6000 грн.

2.4.1. Амортизацію таких активів нараховувати у першому місяці використання об'єкта в розмірі 50 відсотків його вартості, яка амортизується, та решти 50 відсотків вартості, яка амортизується, у місяці їх вилучення з активів (списання з балансу) внаслідок невідповідності критеріям визнання активом

2.4.2. Матеріальні активи, що використовуються не більше одного року, відносити до МШП.

2.5. Визнання та первісну оцінку запасів (матеріалів, сировини, палива, комплектуючих виробів, товарів) здійснювати в залежності від шляхів надходження запасів на підприємство: придбані за плату, виготовлені власними силами, внесені до статутного капіталу, отримані безоплатно, придбані в результаті обміну на подібні та неподібні активи згідно з П(С)БО 9 "Запаси".

2.5.1. Обліковою одиницею бухгалтерського обліку запасів вважати найменування запасів

2.5.2. Організовувати аналітичний облік руху запасів таким чином

- у бухгалтерії - вартісний;
- на складі (складах) - кількісний;

2.5.3. Застосовувати періодичну систему оцінки запасів.

2.5.4. Оцінку незавершеного виробництва здійснювати за нормативними затратами

2.5.5. Оцінку запасів при відпуску у виробництво чи іншому вибутті здійснювати за методом ФІФО

2.5.6. При складанні балансу здійснювати оцінку запасів та відображати в бухгалтерському обліку і звітності за чистою вартістю реалізації

2.5.7. Транспортно-заготівельні витрати, що входять до первісної вартості запасів, придбаних за плату, безпосередньо включаються до собівартості запасів,

2.6. Товари придбані для реалізації оцінювати за первісною вартістю.

2.7. Оцінку ступеня завершеності операцій з надання послуг здійснювати шляхом вивчення виконаної роботи; при цьому в бухгалтерському обліку доходи відображати у звітному періоді після оформлення акта про виконання робіт (надання послуг), застосувати спосіб вивчення виконаної роботи, за винятком випадків, коли дохід від надання послуг не може бути вірогідно визначений.

2.8. Використовувати для узагальнення інформації про витрати підприємства рахунки класу 9 (дев'ять)

2.8.1. Затвердити перелік, склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) відповідно до додатку 3.

2.8.2. Затвердити перелік і склад, порядок розподілу змінних та постійних загальновиробничих витрат (додаток 4).

2.8.3. Витрати майбутніх періодів списуються на витрати відповідно до відповідно до спеціальних розрахунків (додаток 5)

Продовження Дод. Е

2.9. Здійснювати класифікацію дебіторської заборгованості шляхом групування її погашення.

2.9.1. Встановити періодичність спостереження для визначення коефіцієнта сумнівності - 6 міс

2.9.2. Визнавати поточну дебіторську заборгованість безнадійною тільки у разі повної впененості у її неповерненні боржником: за якою минув термін позовної давності; заборгованість визнано спеціально створеною комісією; у випадку отримання рішень суду про ліквідацію підприємства-дебітора і недостатності його коштів для погашення заборгованості.

2.9.3. Списання безнадійної дебіторської та кредиторської заборгованості здійснювати тільки за розпорядженням керівника..

2.9.4. Обліковувати безнадійну дебіторську заборгованість на 071 рахунку 2 роки.

2.10. Створити забезпечення на відшкодування облікова політика щодо забезпечення на відшкодування майбутніх відпусток).

2.12. На підприємстві застосовуються форми та системи оплати праці згідно з умовами, передбаченими колективним договором.

Розділ 3. Організаційно-технічні аспекти

1. Форма обліку.

Для реєстрації фактів господарського життя та відображення їх в обліку застосовувати комп'ютерну систему обробки облікових документів за допомогою 1С: Підприємство 8.2. Відповідальність за рівень відповідності реєстрів обліку, порядку та способу реєстрації та узагальнення інформації вимогам законодавства покласти на головного бухгалтера

2. Затвердити перелік посадових осіб, які наділяються правом дозволу на проведення господарських операцій (додаток 8). Зразки підписів відповідних осіб за переліком затвердити окремим наказом керівника і довести до відповідних структурних підрозділів.

2.1. Перелічених у додатку 8 осіб наділити правами і покласти на них відповідальність за відповідність проведених операцій чинному законодавству та статуту підприємства, згідно з посадовими інструкціями.

3. Затвердити перелік посадових осіб яким дозволено отримувати та видавати товарно-матеріальні активи (додаток 9). Зразки підписів відповідних посадових осіб згідно з переліком затвердити окремим наказом керівника та довести до відповідних структурних підрозділів.

3.1. Перелічених в додатку 9 осіб наділити правами, покласти на них всю повноту відповідальності за відповідність здійснених операцій законодавчим актам і статуту підприємства, згідно з посадовими інструкціями та чинними законодавчими актами України.

4. Затвердити правила та графік документообігу відповідно до додатку 10 до цього наказу.

5. Відповідальність за приймання документації на тимчасове зберігання до архіву підприємства, за зберігання документації в архіві та здачу відповідної документації до державного архіву покласти на замісника головного бухгалтера.

Видачу документації у тимчасове користування посадовим особам підприємства здійснювати за письмовим дозволом головного бухгалтера підприємства. Особам, які не є працівниками підприємства - з письмового розпорядження керівника підприємства.

6. Відповідальність за допущення несанкціонованого доступу до облікової інформації покласти на головного бухгалтера підприємства.

7. Затвердити перелік первинних документів, які застосовуються підприємством у практичній діяльності та офіційно затверджені відповідними державними органами (дод.11).

7.1. Затвердити форми первинних облікових документів, які застосовуються підприємством у практичній діяльності, але не затверджені відповідними органами (дод. 12), в тому числі форми первинних документів та форми зведених облікових документів;

Продовження Дод. Е

Графік документообігу повинен містити всі документи, в тому числі розроблені та застосовувані підприємством.

7.2. До бланків суворого обліку відносити документи, наведені у додатку 13 до цього наказу.

7.3. Для ведення обліку руху бланків суворого обліку, видачі (здачі невикористаних) бланків відповідним посадовим особам, приймання звітності за виданими бланками суворого обліку та їх передачі на постійне зберігання до архіву підприємства призначається бухгалтер

7.3.1. Затвердити перелік посадових осіб, які використовують бланки суворого обліку у своїй роботі (додаток 14).

7.3.2. Затвердити право підпису довіреностей на отримання товарно-матеріальних активів, укладання угод:

7.4. Встановити місце зберігання (архів підприємства) первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, виготовлених на всіх видах носіїв інформації. Строки зберігання визначені в додатках до цього наказу. Доступ сторонніх осіб до такого приміщення (архіву) без спеціального на те дозволу заборонити.

8. Затвердити систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності та контролю господарських операцій.

8.1. Для підтвердження достовірності фінансової звітності щорічно проводити аудиторські перевірки фінансової звітності аудиторською фірмою.

9. Затвердити наступні строки видачі готівки, норми витрат і терміни звітності за окремими операціями:

9.1. Встановити дні видачі готівки з каси підприємства: заробітної плати, пенсій та інших соціальних виплат кожного числа місяця.

9.2. Встановити норму представницьких витрат у розмірі: 5%.

9.3. Застосовувати на підприємстві передбачені чинними нормативними актами граничні норми добових на службові відрядження, граничну величину розрахунків готівкою, строки звітування за витрачання коштів тощо.

10. Відповідальність за організацію робіт з ведення обліку, зберігання та видачу трудових книжок і виконавчих листів покласти на *менеджера з кадрів*

11. З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності проводити інвентаризацію майна і фінансових зобов'язань, відповідно до статті 10 Закону про бухгалтерський облік та інших нормативних документів.

11.1. Інвентаризацію активів і зобов'язань, під час якої перевіряються їх наявність, документальне підтвердження і стан та дається оцінка, визначається ефективність застосування окремих принципів, методів і процедур бухгалтерського обліку і розробляються пропозиції щодо зміни окремих параметрів облікової політики на наступний звітний період (рік), проводити кожні три місяці Точний час і порядок її проведення, відповідальних осіб визначати окремим письмовим розпорядженням (наказом) керівника підприємства.

Точний час і порядок їх проведення, відповідальних осіб визначити окремим письмовим розпорядженням (наказом) керівника підприємства.

11.2. У всіх інших випадках об'єкти та періодичність проведення інвентаризації визначити на підставі чинного законодавства в міру необхідності керівником підприємства. Час та перелік інвентаризації об'єктів визначати окремим письмовим розпорядженням (наказом) керівника підприємства.

11.3. Для проведення інвентаризаційної роботи (планових та позапланових інвентаризацій активів та зобов'язань, основних засобів, інших необоротних активів, МШП, інших матеріальних активів тощо) затвердити постійно діючу інвентаризаційну комісію у складі: Гол. Бухгалтер, менеджер з продажів, бухгалтер складського обліку.

Закінчення Дод. Е

11.3.1. Права, обов'язки і завдання, які покладаються на членів постійно діючої інвентаризаційної комісії, визначати згідно з Інструкцією з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних активів, грошових коштів і документів та розрахунків, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. № 69 (далі – Інструкція № 69).

11.3.2. Додатково до завдань, визначених Інструкцією № 69, на постійно діючу інвентаризаційну комісію покласти завдання з:

визначення ефективності застосовуваних на підприємстві принципів, методів і процедур облікової політики;

проведення робіт щодо оцінки активів та зобов'язань;

розробки та затвердження

пропозицій щодо їх зміни на наступний звітний рік, проведення внутрішнього контролю на підприємстві.

11.3.3. Для проведення раптової інвентаризації касової готівки підприємства створити комісію у складі: заступника головного бухгалтера - голова комісії; бухгалтера - член комісії

11.4. Інвентаризацію готівки підприємства проводити не рідше одного разу на місяць.

11.5. Затвердити розроблений на підставі Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій (див. Наказ МФ України № 291 від 21.12.99 р.) робочий план рахунків з використанням рахунків першого, другого і третього порядку (додаток 15).

Використовувати для узагальнення інформації про витрати підприємства рахунки класу 9 "Витрати виробництва"

12. Загальний контроль за виконання цього наказу залишаю за собою: Керівник

12.1. Контроль за виконанням конкретних пунктів наказу покласти на:

Головний бухгалтер

Заступник головного бухгалтера

12.2. Зі змістом наказу ознайомити (під розписку) усіх посадових осіб, причетних до виконання.

Керівник підприємства _____
(підпис)

З наказом ознайомлені: _____
(наводиться перелік та підписи відповідальних посадових осіб)

Пояснювальна записка

Товариство «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» є юридичною особою за законодавством України. Воно може від свого імені виступати в суді, набувати майнових та особистих немайнових прав та обов'язків.

Товариство має самостійний баланс, діє на засадах повного господарського розрахунку, має розрахунковий, валютний та інші рахунки в установах банків.

Підприємство виконує роботи і надає послуги установам, організаціям, суб'єктам господарської діяльності та громадянам за договірними цінами.

Воно створене з метою задоволення потреб населення в різного споживання, продукції різноманітного роду призначення, для насичення послугами, товарами підвищеного попиту споживчого ринку та отримання прибутку.

Предмет діяльності Товариства: торгівля (роздрібна, оптова, комісійна ін.) насінням та сільськогосподарських культур та квітів, товарами народного споживання як власного виробництва так і інших виробників, продуктами харчування та харчовими добавками.

Товариство займається зовнішньоекономічною діяльністю з метою насичення споживчого ринку товарами народного споживання, продукцією промислового призначення та послугами підвищеного попиту і залучення іноземних інвестицій для розвитку інфраструктури.

Товариство «здійснює такі види зовнішньої діяльності:

- експорт товарів, робіт, послуг власного виробництва;
- експорт товарів, робіт, послуг не власного виробництва як з переходом права власності на них до Товариства, так і без переходу права власності на них до товариства;
- імпорт товарів, робіт, послуг для власних потреб;
- імпорт товарів, робіт, послуг для потреб інших суб'єктів діяльності.

Продовження Дод. Ж

Аналіз діяльності ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Одними із основних вартісних показників ефективності діяльності підприємства, що характеризують рівні віддачі активів та використання власного капіталу у процесі виробництва та реалізації товарів робіт та послуг є показники рентабельності.

Рентабельність - це відносний економічний показник, що характеризує ефективність виробництва та розраховується як відношення прибутку до витрат, тобто є нормою прибутку [13, с. 189]. Показники рентабельності ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», за останні 5 років, наведено у табл. 1.

Таблиця 1

**Показники рентабельності ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»
за 2014 – 2018р.р., %**

№ п/п	Показник	2013 Рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 Рік	Абсол. відхил., %	Віднос. відхил., %
1	Рентабельність реалізованої продукції, %	115,96	129,83	213,30	144,29	144,30	28,34	24,44
2	Рентабельність виробництва, %	159,14	166,21	208,79	175,03	173,59	14,45	9,08
3	Рентабельність власного капіталу, %	44,69	-25,30	-27,39	-69,50	214,71	170,02	380,48
4	Загальна рентабельність, %	139,53	95,98	180,70	106,92	187,12	47,59	34

Досліджуючи фінансову стабільність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», доцільно проаналізувати показники платоспроможності та фінансової незалежності підприємства.

Платоспроможність підприємства – це його здатність у повному обсязі й у визначений термін розрахуватися за своїми зобов'язаннями за допомогою

Продовження Дод. Ж

грошових ресурсів та інших активів та спроможність здійснювати безперервну фінансово-господарську діяльність [63, с. 795].

Показники фінансової незалежності як і показники платоспроможності підприємства загалом характеризують фінансову стабільність та наявність фінансових джерел, необхідних для покриття запасів і витрат підприємства.

Показники платоспроможності досліджуваного підприємства ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» узагальнено у табл. 2.

Таблиця 2

Показники платоспроможності ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» за період з 2014 - 2018р.р., %

№ п/п	Показник	Нормативне значення	Значення, %					Абсол. відхил., %	Віднос. відхил., %
			2014	2015	2016	2017	2018		
1	Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	> 0	0,006	0,013	0,044	0,020	0,013	0,008	238,66
2	Коефіцієнт загальної платоспроможності	> 0	1,836	0,798	0,994	1,004	0,985	-0,851	-46,34
3	Коефіцієнт автономії	< 1 - добре = 1 - задовільно > 1 - погано	-0,20	-0,17	-0,25	-0,01	0,01	0,21	190
4	Коефіцієнт маневреності	> 0,5 - добре = 0,5 - задовільно < 0,5 - погано	-0,035	-0,084	-0,217	-3,674	3,521	3,556	10570,38
5	Коефіцієнт покриття	> 0,8 - дуже добре 0,6 < - < 0,8 - добре = 0,6 - погано < 0,6 - дуже погано	1,210	1,836	0,798	0,994	1,004	-0,206	-17,04
6	Коефіцієнт фінансової незалежності	0,5 - 0,8	-0,195	-0,164	-0,218	-0,001	0,010	0,297	47,19
7	Коефіцієнт співвідношення зобов'язань до активів	0,2 - 0,5	1,195	1,070	1,218	1,001	0,990	-0,205	-17,15

Продовження Дод. Ж

Аналізуючи показники платоспроможності, можна зробити висновок, що рівень забезпечення поточних фінансових зобов'язань ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» грошовими коштами на протязі досліджуваного періоду, що характеризується коефіцієнтом абсолютної платоспроможності, на протязі досліджуваного періоду має достатнє значення, для покриття поточних зобов'язань підприємства.

Коефіцієнт загальної платоспроможності, що характеризує забезпеченість підприємства оборотними активами для погашення поточних зобов'язань, також має позитивні значення протягом усього періоду.

Для аналізу фінансової незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування було проаналізовано показники коефіцієнту автономії, так, за результатом дослідження, встановлено, що даний показник протягом усього досліджуваного періоду був менше 1%, що у свою чергу є позитивним значенням. Проте, коефіцієнт маневреності, що показує яку частку власних оборотних коштів підприємства складають найбільш ліквідні активи - грошові кошти та їх еквіваленти, на протязі досліджуваного періоду мав ряд негативних для ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» значень.

Ступінь покриття зобов'язань підприємства його активами характеризуються показниками ліквідності.

Ліквідність – це здатність підприємства швидко трансформувати свої активи у грошову форму для покриття необхідних платежів у міру настання їх строків платежу [106, с. 333].

Аналіз ліквідності статей фінансової звітності дає можливість оцінити здатність та ймовірність погашення зобов'язань підприємства. Дані аналізу ліквідності підприємства наведені в табл. 3.

Коефіцієнт загальної ліквідності – що характеризує здатність у короткий час реалізувати активи підприємства для покриття власних зобов'язань, та розраховується як відношення поточних активів до поточних зобов'язань, у продовж періоду дослідження мав нижчій показник ніж нормативний.

**Аналіз показників ліквідності ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»
за 2014 – 2018 рр., %**

№ п/ п	Показник	Нормативне значення	Значення, %					Абсол. відхил., %	Від нос. відх. ил., %
			2014	2015	2016	2017	2018		
1	Коефіцієнт загальної ліквідності	2- 2,5	1,04	0,66	0,22	0,78	0,85	-0,19	- 45,7
2	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2- 0,25	0,01	0,01	0,04	0,02	0,01	0,00	0,1
3	Чистий оборотний капітал (тис.грн.)	> 0	116,40	383,00	-60,00	-24,53	24,40	-92,00	- 79,0

Додаток 3

Діючий робочий план рахунків (субрахунків) з обліку власного капіталу та неоплаченого капіталу «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

№ рах. (субр.)	Назва рахунку (субрахунку)	Характеристика відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
40	«Зареєстрований (пайовий) капітал»	Рахунок призначено для обліку та узагальнення інформації про стан і рух статутного й іншого власного капіталу, пайового капіталу підприємства відповідно до законодавства і установчих документів, а також внесків до оголошеного, але ще не власного статутного капіталу. За кредитом відображається збільшення власного і пайового капіталу, а також надходження внесків до оголошеного, але ще не власного статутного капіталу, за дебетом - його зменшення.
401	«Статутний капітал»	Статутний капітал підприємства відображається на субрахунку 401 «Статутний капітал». За кредитом субрахунку відображається збільшення статутного капіталу, за дебетом - його зменшення (вилучення). Сальдо на цьому субрахунку повинно відповідати розміру статутного капіталу, який зафіксовано в установчих документах підприємства.
402	«Пайовий капітал»	Інформація про суми пайових внесків членів споживчого товариства, колективного сільськогосподарського підприємства, житлово-будівельного кооперативу, кредитної спілки та інших підприємств, що передбачені установчими документами узагальнюється на субрахунку 402 «Пайовий капітал». Колективні сільськогосподарські підприємства на субрахунку 402 обліковують частину вартості майна, яка була розпайована між його членами, частину вартості майна, яка не була розпайована між його членами, а також зростання (зменшення) вартості майна протягом діяльності підприємства.
403	«Інший зареєстрований капітал»	Відображається зареєстрований капітал інших підприємств, зокрема приватних підприємств, формування якого передбачено в установчих документах.
404	«Внески до невластного статутного капіталу»	На субрахунку 404 «Внески до невластного статутного капіталу» відображаються внески, які надходять для формування статутного капіталу, зокрема акціонерного товариства, після його оголошення і до реєстрації відповідних змін до установчих документів. Сальдо субрахунку 404 після реєстрації статутного капіталу в установленому порядку списується у кореспонденції із кредитом субрахунку 401 «Статутний капітал», а у разі якщо підприємству відмовлено у реєстрації статутного капіталу, у кореспонденції з дебетом субрахунку 404 відображаються операції з повернення активів, які надходили як внески.
46	«Неоплачений капітал»	Для узагальнення інформації про зміни у складі неоплаченого капіталу підприємства призначено рахунок 46 «Неоплачений капітал». За дебетом рахунку відображається заборгованість засновників (учасників) господарського товариства за внесками до статутного капіталу підприємства, за кредитом - погашення заборгованості за внесками до статутного капіталу.

Джерело: [42]

Додаток К**«АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»**

Затверджую

Директор ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Роєнко В. П.

ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ БУХГАЛТЕРА**1. Загальні положення**

1.1. Бухгалтер належить до професійної групи «Фахівці».

1.2. Призначення на посаду бухгалтера та звільнення з неї здійснюється наказом директора підприємства за поданням головного бухгалтера з дотриманням вимог Кодексу законів про працю України.

1.3. Бухгалтер підпорядковується безпосередньо головному бухгалтеру підприємства.

2. Завдання та обов'язки

Бухгалтер:

2.1. Самостійно складає або приймає до обліку первинні документи, систематизує інформацію, відображену в цих документах, готує проміжні розрахунки для обліку господарських операцій та подає їх до розгляду.

2.2. Здійснює накопичення та узагальнення інформації у потрібному розрізі (деталізації) про:

- наявність та рух грошових коштів та грошових документів у касі підприємства, а також грошових коштів, що знаходяться на поточних рахунках у національній валюті, інших рахунках в банку в іноземній валюті, а також грошових коштів у дорозі;
- одержання та погашення заборгованості за довгостроковими та короткостроковими позиками;
- розрахунки з постачальниками та підрядниками, покупцями і замовниками, дебіторами й кредиторами;
- видані та отримані короткострокові чи довгострокові векселі, довгострокові й поточні зобов'язання;
- наявність та рух основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, знос необоротних активів, а також капітальні й фінансові інвестиції;
- наявність та рух виробничих запасів;
- витрати на виробництво;
- доходи від операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства;
- власний капітал та забезпечення зобов'язань.

2.3. Нараховує заробітну плату, виконує інші розрахунки з працівниками, громадянами та юридичними особами відповідно до чинного законодавства.

2.4. Бере участь у проведенні інвентаризації активів та зобов'язань.

2.5. Веде аналітичний облік у розрізі об'єктів позабалансового обліку.

3. Права

Бухгалтер має право:

3.1. Вносити на розгляд головного бухгалтера пропозиції щодо вдосконалення роботи бухгалтерії підприємства.

3.2. Вимагати та отримувати особисто або за дорученням головного бухгалтера у працівників підприємства інформацію та документи, необхідні для виконання своїх посадових обов'язків.

3.3. Вимагати від керівництва підприємства сприяння у виконанні своїх посадових обов'язків.

3.4. Залучати фахівців усіх структурних підрозділів до виконання покладених на нього завдань.

4. Відповідальність

Бухгалтер несе відповідальність за:

4.1. Невиконання наказів, розпоряджень і доручень безпосередніх керівників підприємства.

4.2. Невиконання або неналежне виконання своїх посадових обов'язків згідно з цією інструкцією в межах, визначених чинним трудовим законодавством України.

4.3. За завдання матеріальної шкоди — у межах, визначених чинним цивільним законодавством та законодавством про працю України.

5. Бухгалтер повинен знати

5.1. Нормативні, методичні та інші керівні матеріали з організації та ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

5.2. Облікову політику, систему реєстрів бухгалтерського обліку, порядок і способи реєстрації інформації.

5.3. Правила документообігу й технологію оброблення облікової інформації на підприємстві.

5.4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

5.5. Систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності й контролю.

5.6. Основи трудового законодавства.

5.7. Правила та норми охорони праці.

6. Кваліфікаційні вимоги

Бухгалтер I категорії: базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (бакалавр, молодший спеціаліст) та підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією бухгалтера II категорії — не менше 1 року.

Бухгалтер II категорії: базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (бакалавр, молодший спеціаліст) та підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією бухгалтера — не менше 1 року.

Бухгалтер: базова або неповна вища освіта відповідного напрямку підготовки (бакалавр або молодший спеціаліст) без вимог до стажу роботи або повна загальна середня освіта та професійно-технічна освіта й стаж роботи за професією технічного службовця у галузях фінансової діяльності, роботи з базами даних, статистики, бухгалтерського обліку — не менше 1 року.

Додаток Л

Фінансова звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» за 2014

рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку
І «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «
АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Територія КИЇВСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою
відповідальністю

Вид економічної діяльності Оптова торгівля зерном, необробленим картопом,
насінням і кормами для тварин

Середня кількість працівників¹ 100

Адреса, телефон вулиця Кіквідзе 30-А , 15, м. Київ, 01103

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний
дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2015	01	01
30969838		
8038200000		
240		
46.21		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2014 р.

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7	7
первісна вартість	1001	9	10
накопичена амортизація	1002	2	3
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	17 101	14 973
первісна вартість	1011	23 181	23 370
знос	1012	6 080	8 397
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1 542	1 542
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	18 650	16 522
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6 632	18 092
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержанні	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 195	4
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	1 318
з бюджетом	1135	599	388
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 089	860
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	203	85
Готівка	1166	-	-

Продовження Дод. Л

Рахунки в банках	1167	203	85
Витрати майбутніх періодів	1170	-	1
Інші оборотні активи	1190	-	281
Усього за розділом II	1195	15 718	21 029
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	34 368	37 551
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На початок звітнього періоду
1	2	3	3
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	14 000	14 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	9 472	9 388
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	236	236
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9 429	9 364
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	33 137	32 988
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20	20
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	20	20
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	91	1 106
розрахунками з бюджетом	1620	48	27
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	33	13
розрахунками з оплати праці	1630	99	46
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	1 669
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	158	151
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточні забезпечення	1660	74	38
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	708	1 493
Усього за розділом III	1695	1 211	4 543
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	34 368	37 551

Керівник

Росенко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження Дод. Л

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2015	01	01
30969838		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік 2014 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	34 443	29 635
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(30 118)	(28 948)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	4 325	687
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	3 546	5 189
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів за спеціальним режимом податку на додану вартість</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 019)	(2 585)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(4 704)	(4 139)
<i>у тому числі:</i>			
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	148	-
збиток	2195	(-)	(848)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	7	-
Інші доходи	2240	57	327
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(205)	(2 804)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	7	-
збиток	2295	(-)	(3 325)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	7	-
збиток	2355	(-)	(3 325)

Продовження Дод. Л

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	7	(3 325)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	17 531	12 878
Витрати на оплату праці	2505	3 249	3 450
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 075	1 139
Амортизація	2515	2 323	4 082
Інші операційні витрати	2520	27 669	12 622
Разом	2550	51 847	34 171

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Росенко В. П.
(ініціали, прізвище)Гончаренко О. М.
(ініціали, прізвище)

Продовження Дод. Л

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2015	01	01
30969838		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2014 р.**

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	46 527	51 942
Повернення податків і зборів	3005	37	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	11 550	159
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	3
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	6	11 644
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(38 225)	(21 911)
Праці	3105	(2 668)	(2 705)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(1 305)	(1 381)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1 923)	(1 597)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(146)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 777)	(1 597)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(13 025)	(24 090)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(833)	(11 656)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	141	408
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	48	103
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	7	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Продовження Дод. Л

1	2	3	4
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(172)	(208)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-117	-105
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(142)	(204)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-142	-204
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-118	99
Залишок коштів на початок року	3405	203	104
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	85	203

Керівник

Росенко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

Продовження Дод. Л

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(84)	-	-	84	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(84)	-	-	(65)	-	-	(149)
Залишок на кінець року	4300	14 000	9 388	-	236	9 364	-	-	32 988

Керівник

Головний бухгалтер

Роєнко В. П.Гончаренко О. М.

Продовження Дод. Л

Фінансова звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» за 2015

рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «
АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»
Територія КИЇВСЬКА
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою
відповідальністю
Вид економічної діяльності Оптова торгівля зерном, необробленим потпоном,
насинням і кормами для тварин
Середня кількість працівників¹ 100
Адреса, телефон вулиця Кіквідзе 30-А , 15, м. Київ, 01103
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний
дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2016	01	01
30969838		
8038200000		
240		
46.21		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2015 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7	4
первісна вартість	1001	10	10
накопичена амортизація	1002	3	6
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	14 973	20 664
первісна вартість	1011	23 370	30 624
знос	1012	8 397	9 960
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1 542	1 542
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	16 522	22 210
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18 092	42 230
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержанні	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4	24
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 318	177
з бюджетом	1135	388	3 527
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	860	4 562
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	85	2
Готівка	1166	-	-

Продовження Дод. Л

Рахунки в банках	1167	85	2
Витрати майбутніх періодів	1170	1	1
Інші оборотні активи	1190	281	117
Усього за розділом II	1195	21 029	50 640
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	37 551	72 850
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На початок звітного періоду
1	2	3	3
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	14 000	14 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	9 388	8 960
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	236	236
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9 364	9 797
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	32 988	32 993
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20	20
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	20	20
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1 106	22 970
розрахунками з бюджетом	1620	27	48
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	13	24
розрахунками з оплати праці	1630	46	75
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 669	701
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	151	137
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточні забезпечення	1660	38	34
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 493	15 848
Усього за розділом III	1695	4 543	39 837
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	37 551	72 850

Керівник

Роєнко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження Дод. Л

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»**

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2016	01	01
30969838		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік 2015 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20 341	34 443
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(17 551)	(30 118)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	2 790	4 325
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	143	3 546
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів за спеціальним режимом податку на додану вартість</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(1 989)	(3 019)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(974)	(4 704)
<i>у тому числі:</i>			
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	148
збиток	2195	(30)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	7
Інші доходи	2240	36	57
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(205)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6	7
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	6	7
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження Дод. Л

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	6	7

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	16 054	17 531
Витрати на оплату праці	2505	3 242	3 249
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 199	1 075
Амортизація	2515	2 357	2 323
Інші операційні витрати	2520	22 531	27 669
Разом	2550	45 383	51 847

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Росенко В. П.
(ініціали, прізвище)Гончаренко О. М.
(ініціали, прізвище)

Продовження Дод. Л

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2016	01	01
30969838		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2015 р.**

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	12 213	46 527
Повернення податків і зборів	3005	-	37
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	9 142	-
Надходження від повернення авансів	3020	1 184	11 550
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	17 739	6
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(14 140)	(38 225)
Праці	3105	(2 601)	(2 668)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(1 306)	(1 305)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1 827)	(1 923)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(17)	(146)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 810)	(1 777)
Витрачання на оплату авансів	3135	(9 282)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(6 737)	(13 025)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(4 498)	(833)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-113	141
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	43	48
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	7
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Продовження Дод. Л

1	2	3	4
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(172)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	43	-117
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(13)	(142)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-13	-142
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-83	-118
Залишок коштів на початок року	3405	85	203
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	2	85

Керівник

Росенко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

Продовження Дод. Л

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(428)	-	-	427	-	-	(1)
Разом змін у капіталі	4295	-	(428)	-	-	433	-	-	5
Залишок на кінець року	4300	14 000	8 960	-	236	9 797	-	-	32 993

Керівник

Головний бухгалтер

Роєнко В. П.Гончаренко О. М.

Продовження Дод. Л

Фінансова звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» за 2016

рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
		2017	01	01
Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»		30969838		
Територія КИЇВСЬКА		8038200000		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля зерном, необробленим картопом, насином і кормами для тварин	за КВЕД	46.21		
Середня кількість працівників ¹ 100				
Адреса, телефон вулиця Кіквідзе 30-А , 15, м. Київ, 01103				
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності		v		

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2016 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4	2
первісна вартість	1001	10	10
накопичена амортизація	1002	6	8
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	20 664	19 770
первісна вартість	1011	30 624	32 875
знос	1012	9 960	13 105
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1 542	1 542
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	22 210	21 314
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	42 230	10 222
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержанні	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	24	53 053
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	177	776
з бюджетом	1135	3 527	830
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 562	1 034
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2	58
Готівка	1166	-	-

Продовження Дод. Л

Рахунки в банках	1167	2	58
Витрати майбутніх періодів	1170	1	3
Інші оборотні активи	1190	117	103
Усього за розділом II	1195	50 640	66 079
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	72 850	87 393
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	14 000	14 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	8 960	8 279
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	236	236
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9 797	31 779
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	32 993	54 294
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20	8 234
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	20	8 234
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	22 970	1 421
розрахунками з бюджетом	1620	48	121
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	24	4
розрахунками з оплати праці	1630	75	73
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	701	614
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	137	53
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточні забезпечення	1660	34	43
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	15 848	22 536
Усього за розділом III	1695	39 837	24 865
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	72 850	87 393

Керівник

Росенко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження Дод. Л

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	01	01
30969838		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік 2016 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	96 704	20 341
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(80 143)	(17 551)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	16 561	2 790
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	10 911	143
<i>у тому числі:</i> <i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів за спеціальним режимом податку на додану вартість</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 880)	(1 989)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(2 272)	(974)
<i>у тому числі:</i> <i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	21 320	-
збиток	2195	(-)	(30)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	14	-
Інші доходи	2240	1 045	36
<i>у тому числі:</i> <i>дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(55)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(1 023)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	21 301	6
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	21 301	6
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження Дод. Л

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	21 301	6

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	24 695	16 054
Витрати на оплату праці	2505	4 092	3 242
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 107	1 199
Амортизація	2515	4 680	2 357
Інші операційні витрати	2520	20 410	22 531
Разом	2550	54 984	45 383

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Росенко В. П.
(ініціали, прізвище)Гончаренко О. М.
(ініціали, прізвище)

Продовження Дод. Л

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «
АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	01	01
30969838		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2016 р.**

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	11 338	12 213
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	178	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	77 623	9 142
Надходження від повернення авансів	3020	172	1 184
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	37 555	17 739
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(33 725)	(14 140)
Праці	3105	(3 263)	(2 601)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(1 272)	(1 306)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(3 437)	(1 827)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(68)	(17)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(3 369)	(1 810)
Витрачання на оплату авансів	3135	(24 194)	(9 282)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(55 661)	(6 737)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(5 063)	(4 498)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	251	-113
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	26	43
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	14	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Продовження Дод. Л

1	2	3	4
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(231)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-191	43
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(4)	(13)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-4	-13
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	56	-83
Залишок коштів на початок року	3405	2	85
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	58	2

Керівник

Головний бухгалтер

Роєнко В. П.Гончаренко О. М.

Продовження Дод. Л

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(681)	-	-	681	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(681)	-	-	21 982	-	-	21 301
Залишок на кінець року	4300	14 000	8 279	-	236	31 779	-	-	54 294

Керівник

Росенко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

Продовження Дод. Л

Фінансова звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» за 2017

рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «
АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»
Територія КИЇВСЬКА
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою
відповідальністю
Вид економічної діяльності Оптова торгівля зерном, необробленим потпоном,
насінням і кормами для тварин
Середня кількість працівників¹ 100
Адреса, телефон вулиця Кіквідзе 30-А , 15, м. Київ, 01103
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний
дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2018	01	01
30969838		
8038200000		
240		
46,21		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2	-
первісна вартість	1001	10	10
накопичена амортизація	1002	8	10
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	19 770	16 724
первісна вартість	1011	32 875	33 448
знос	1012	13 105	16 724
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 542	1 542
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	21 314	18 266
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10 222	50 958
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержанні	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	53 053	4 456
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	776	4 585
з бюджетом	1135	830	104
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 034	26 064
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	58	159
Готівка	1166	-	-

Продовження Дод. Л

Рахунки в банках	1167	58	159
Витрати майбутніх періодів	1170	3	-
Інші оборотні активи	1190	103	8 112
Усього за розділом II	1195	66 079	94 439
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	87 393	112 704
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	14 000	14 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	8 279	8 264
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	236	236
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	31 778	31 817
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	54 293	54 317
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	8 234	8 234
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	8 234	8 234
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1 421	23
розрахунками з бюджетом	1620	121	218
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	4	23
розрахунками з оплати праці	1630	73	107
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	614	48 661
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	53	53
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточні забезпечення	1660	43	43
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	22 537	1 025
Усього за розділом III	1695	24 866	50 153
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	87 393	112 704

Керівник

Роєнко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження Дод. Л

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
30969838		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік 2017 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	23 863	96 704
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(16 815)	(80 143)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	7 048	16 561
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	23	10 911
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів за спеціальним режимом податку на додану вартість</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 113)	(3 880)
Витрати на збут	2150	(853)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(1 849)	(2 272)
<i>у тому числі:</i>			
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	256	21 320
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	14
Інші доходи	2240	30	1 045
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(55)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(263)	(1 023)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	23	21 301
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	23	21 301
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження Дод. Л

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	23	21 301

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	32 857	24 695
Витрати на оплату праці	2505	4 908	4 092
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 080	1 107
Амортизація	2515	3 731	4 680
Інші операційні витрати	2520	21 664	20 410
Разом	2550	64 240	54 984

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Росенко В. П.
(ініціали, прізвище)

Гончаренко О. М.
(ініціали, прізвище)

Продовження Дод. Л

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «
АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
30969838		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2017 р.**

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	89 445	11 338
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	66	178
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	67 745	77 623
Надходження від повернення авансів	3020	21 491	172
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	3	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	25 129	37 555
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(37 665)	(33 725)
Праці	3105	(3 846)	(3 263)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(1 061)	(1 272)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(5 830)	(3 437)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(20)	(68)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(5 810)	(3 369)
Витрачання на оплату авансів	3135	(39 111)	(24 194)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(104 150)	(55 661)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(12 115)	(5 063)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	101	251
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	26
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	14
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)

Продовження Дод. Л

1	2	3	4
необоротних активів	3260	(-)	(231)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-191
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(4)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-4
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	101	56
Залишок коштів на початок року	3405	58	2
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	159	58

Керівник

Росенко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

Продовження Дод. Л

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(15)	-	-	15	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(15)	-	-	38	-	-	23
Залишок на кінець року	4300	14 000	8 264	-	236	31 817	-	-	54 317

Керівник

Роєнко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

Продовження Дод. Л

Фінансова звітність ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» за 2018

рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ» Територія КИЇВСЬКА Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю Вид економічної діяльності Оптова торгівля зерном, необробленим картопом, насіннями і кормами для тварин Середня кількість працівників ¹ 100 Адреса, телефон вулиця Кіквідзе 30-А, 15, м. Київ, 01103 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками) Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ 2019 01 01 30969838
	за КОАТУУ за КОПФГ	8038200000 240
	за КВЕД	46.21
		V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	13
первісна вартість	1001	10	24
накопичена амортизація	1002	10	11
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	16 724	17 317
первісна вартість	1011	33 448	36 861
знос	1012	16 724	19 544
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 542	1 542
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	18 266	18 872
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	50 958	63 343
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 456	3 791
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4 585	2 532
з бюджетом	1135	104	12 450
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26 064	10 956
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	159	16
Готівка	1166	-	-

Продовження Дод. Л

Рахунки в банках	1167	159	16
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	8 112	286
Усього за розділом II	1195	94 438	93 374
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	112 704	112 246
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	14 000	14 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	8 264	8 069
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	236	236
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	31 817	52 722
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	54 317	75 027
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	8 234	8 234
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	8 234	8 234
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	23	13 757
розрахунками з бюджетом	1620	218	288
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	23	10
розрахунками з оплати праці	1630	107	120
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	48 661	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	53	51
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	43	43
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 025	14 716
Усього за розділом III	1695	50 153	28 985
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	112 704	112 246

Керівник

Росенко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження Дод. Л

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»**Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
30969838		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік 2018 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	79 565	23 863
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(52 369)	(16 815)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	27 196	7 048
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	4 319	23
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів за спеціальним режимом податку на додану вартість</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 872)	(4 113)
Витрати на збут	2150	(1 839)	(853)
Інші операційні витрати	2180	(4 237)	(1 849)
<i>у тому числі:</i>			
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	20 567	256
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	309	30
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(166)	(263)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	20 710	23
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	20 710	23
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження Дод. Л

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	20 710	23

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	42 697	32 857
Витрати на оплату праці	2505	6 384	4 908
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 399	1 080
Амортизація	2515	3 489	3 731
Інші операційні витрати	2520	26 138	21 664
Разом	2550	80 107	64 240

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Роєнко В. П.
(ініціали, прізвище)Гончаренко О. М.
(ініціали, прізвище)

Продовження Дод. Л

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «
АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
30969838		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2018 р.

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	199 352	89 445
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	55	66
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	44 342	67 745
Надходження від повернення авансів	3020	-	21 491
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	3
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	34 157	25 129
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(88 450)	(37 665)
Праці	3105	(4 938)	(3 846)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(1 413)	(1 061)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(10 038)	(5 830)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(2 347)	(20)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(7 691)	(5 810)
Витрачання на оплату авансів	3135	(160 301)	(39 111)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(104 150)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(12 907)	(12 115)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-141	101
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Продовження Дод. Л

1	2	3	4
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(2)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-2	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-143	101
Залишок коштів на початок року	3405	159	58
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	16	159

Керівник

Головний бухгалтер

Росенко В. П.Гончаренко О. М.

Закінчення Дод. Л

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(195)	-	-	195	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(195)	-	-	20 905	-	-	20 710
Залишок на кінець року	4300	14 000	8 069	-	236	52 722	-	-	75 027

Керівник

Росенко В. П.

Головний бухгалтер

Гончаренко О. М.

**Кореспонденція рахунків з обліку формування
статутного капіталу підприємства**

№ п/п	Зміст господарської операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»			
		Дт	Кт	Підстава	Дт	Кт	Сума, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Сформовано статутний капітал підприємства	46	401 402 403	Статут ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ», Бух-ська довідка	46	401	44000,00
2	Оголошено статутний капітал Акціонерного товариства	46	404	-	-	-	-
3	Проведено державну реєстрацію змін у статутному капіталі Акціонерного товариства	404	401	-	-	-	-
4	Внесення грошових коштів засновниками до статутного капіталу через касу підприємства	301 302	46	ПКО	301	46	4000,00
5	Внесення грошових коштів засновниками до статутного капіталу через банк	311 312	46	Виписка банку	311	46	20000,00
6	Відображено внесення засновниками до статутного капіталу об'єкта незавершеного будівництва	151	46	-	-	-	-
7	Відображено внесення засновниками до статутного капіталу основних засобів	152	46	Акт Приймання-передачі від 20.12.07р.	1521	46	8000,00
8	Відображено внесення засновниками до статутного капіталу інших необоротних матеріальних активів	153	46	Акт Приймання-передачі від 20.12.07р.	1531	46	680,00
9	Відображено внесення засновниками до статутного капіталу НМА	154	46	-	-	-	-

Закінчення Дод. М

1	2	3	4	5	6	7	8
10	Відображено внесення засновниками до статутного капіталу матеріалів	201 202 203 204 205 207 208 209	46	Акт Приймання-передачі від 20.12.07р.	205	46	4000,0 0
11	Відображено внесення засновниками до статутного капіталу малоцінних швидкозношуваних предметів	22	46	-	-	-	-
12	Відображено внесення засновниками до статутного капіталу товарів	281 282	46	Акт Приймання-передачі від 20.12.07р.	281	46	5720,0 0

Джерело: розроблено автором

Характеристика рахунків (субрахунків) бухгалтерського обліку власного та неоплаченого капіталу підприємства

№ рах. (субр.)	Назва рахунку (субрахунку)	Характеристика відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
41	«Капітал у дооцінках»	Рахунок 41 «Капітал у дооцінках» призначено для обліку і узагальнення інформації про дооцінки (уцінки) необоротних активів і фінансових інструментів, які відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку відображаються у складі власного капіталу і розкриваються у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід). Залишок на цьому рахунку зменшується у разі уцінки та вибуття зазначених активів, зменшення їх корисності тощо.
411	«Дооцінка (уцінка) основних засобів»	Узагальнюється інформація про дооцінки об'єктів основних засобів, уцінки таких об'єктів в межах сум раніше проведених дооцінок, віднесення сум дооцінки до нерозподіленого прибутку.
412	«Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів»	Відображається інформація про дооцінки об'єктів нематеріальних активів, уцінки таких об'єктів в межах сум раніше проведених дооцінок, віднесення сум дооцінки до нерозподіленого прибутку.
413	«Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів»	Узагальнюється інформація про зміну балансової вартості об'єкта хеджування при значенні коефіцієнта ефективності хеджування грошових потоків у межах, визначених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, та віднесення сум до первісної вартості фінансових активів чи фінансових зобов'язань або до складу інших доходів (витрат).
414	«Інший капітал у дооцінках»	Узагальнюється інформація про інший капітал у дооцінках, не відображений на інших субрахунках.

Джерело: [42]

**Кореспонденція рахунків з обліку відображення дооцінки (уцінки)
необоротних активів і фінансових інструментів, що відображаються у
складі власного капіталу**

№ п/п	Зміст господарської операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків ТОВ «АГРОФІРМА- ЕЛІТСОРТНАСІННЯ »		
		Дт	Кт	Дт	Кт	Сума , грн.
1	Відображено збільшення на суму дооцінки залишкової вартості об'єкта, що оцінюється в перше капіталу в дооцінках.	10 11	41	-	-	-
2	Визнано доходом частку суми дооцінки залишкової вартості об'єкта (в межах суми перевищення попередніх уцінок).	10 11	746	-	-	-
3	Відображено збільшення на частку суми дооцінки, що перевищує суму його попередньої уцінки.	10 11	41	-	-	-
4	Відображено зменшення капіталу у дооцінках на суму уцінки залишкової вартості об'єкта, у межах суми перевищення сум попередніх дооцінок.	41	10 11	-	-	-
5	Віднесено на витрати частину суми уцінки вартості об'єкта, що перевищує суму його попередніх дооцінок.	975	41	-	-	-
6	Віднесено на збільшення суми нерозподіленого прибутку, залишок, з суми попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок об'єктів.	41	44	-	-	-
7	Відображено списання капіталу у дооцінках, сформованого внаслідок дооцінок при вибутті об'єктів.	41	443	-	-	-

Джерело: розроблено автором

**Характеристика рахунків (субрахунків) бухгалтерського обліку
додаткового капіталу**

№ рах. (субр.)	Назва рахунку (субрахунку)	Характеристика відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
42	«Додатковий капітал»	Призначено для узагальнення інформації про суми, на які вартість реалізації випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість, а також про вартість необоротних активів, безкоштовно отриманих підприємством від інших осіб, та інші види додаткового капіталу. За кредитом рахунку 42 «Додатковий капітал» відображається збільшення додаткового капіталу, за дебетом - його зменшення.
421	«Емісійний дохід»	Відображається прибуток (збиток) від продажу, випуску або анулювання інструментів власного капіталу. Сума перевищення збитку від зазначених операцій над залишком емісійного доходу відображається за дебетом рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)».
422	«Інший вкладений капітал»	Обліковують інший вкладений засновниками підприємств (крім акціонерних товариств) капітал, що перевищує статутний капітал, інші внески тощо без рішень про зміни розміру статутного капіталу.
423	«Безоплатно одержані необоротні активи»	Вартість необоротних активів, безоплатно одержаних підприємством від інших осіб обліковується на субрахунку 424 «Безоплатно одержані необоротні активи». Залишок додаткового капіталу на цьому субрахунку зменшується на суму визнаного доходу протягом строку корисного використання безоплатно одержаних об'єктів необоротних активів (окрім землі) і при вибутті таких активів і землі.
425	«Інший додатковий капітал»	Обліковують інші види додаткового капіталу, які не можуть бути включені до наведених вище субрахунків, зокрема капітал у сумі вартості необоротних активів, отриманих за договором оренди цілісних майнових комплексів. Також на цьому субрахунку, відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [97] відображають суму нарахованої амортизації об'єктів зовнішнього благоустрою та житлових будинків, що перебувають на балансах житлово-комунальних організацій, які належать до сфери управління органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, а також автомобільних доріг загального користування збільшуються доходи цих підприємств і організацій зменшуючи додатковий капітал [77].

Джерело: [42]

**Кореспонденція рахунків з обліку формування та
використання резервного капіталу**

№ п/п	Зміст господарської операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків ТОВ «АГРОФІРМА- ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»		
		Дт	Кт	Дт	Кт	Сума, грн.
1	Спрямовано нерозподілений прибуток до резервного капіталу	443	43	-	-	-
2	Спрямовано резервний капітал до статутного капіталу	43	40	-	-	-
3	Спрямовано додатковий капітал до резервного капіталу	42	43	-	-	-
4	Нараховано дивіденди за рахунок резервного капіталу	43	671	-	-	-
5	Спрямовано резервний капітал на покриття збитків минулих років	43	442	-	-	-

Джерело: розроблено автором

**Характеристику рахунків (субрахунків) бухгалтерського обліку
нерозподілених прибутків та непокритих збитків**

№ рах. (субр.)	Назва рахунку (субрахунку)	Характеристика відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.
44	«Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»	Ведеться облік нерозподілених прибутків чи непокритих збитків поточного та минулих років, а також використаного в поточному році прибутку. За кредитом рахунку відображається збільшення прибутку від усіх видів діяльності, за дебетом - збитки та використання прибутку.
441	«Прибуток нерозподілений»	Відображаються наявність та рух нерозподіленого прибутку.
442	«Непокриті збитки»	Відображаються непокриті збитки. Їх списання здійснюються за рахунок нерозподіленого прибутку, резервного, пайового чи додаткового капіталу тощо.
443	«Прибуток, використаний у звітному періоді»	Відображаються розподіл прибутку між власниками (нарахування дивідендів), відрахування в резервний капітал та інше використання прибутку в поточному періоді. Сальдо на цьому субрахунку у кінці року закривається у кореспонденції із субрахунками 441 та/або 442 з виведенням сальдо на одному з цих субрахунків.

Джерело: [42]

**Кореспонденцію рахунків з обліку нерозподілених прибутків
та непокритих збитків**

№ п/п	Зміст господарської операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»			
		Дт	Кт	Підстава	Дт	Кт	Сума, грн.
1	Відображено нерозподілений прибуток	79	441	Бухгалтерська довідка	791	441	20710,00
2	Нерозподілений прибуток спрямовано до резервного капіталу	441	43	-	-	-	-
3	Нерозподілений прибуток спрямовано до додаткового капіталу	441	42	-	-	-	-
4	Нерозподілений прибуток спрямовано до збільшення статутного капіталу	441	46	-	-	-	-
5	Відображено непокритий збиток	442	79				
6	Спрямовано резервний капітал на покриття збитків минулих років	43	442	-	-	-	-
7	Відображено покриття непокритого збитку за рахунок додатково вкладеного капіталу	422	442	-	-	-	-
8	Спрямовано частину статутного капіталу на покриття отриманих збитків	401 402 403	442	-	-	-	-
9	Спрямовано нерозподілений прибуток на покриття отриманих збитків	441	442	-	-	-	-
10	Сформовано фонд виплати дивідендів	441	443	-	-	-	-
11	Нараховано дивіденди	443	671	-	-	-	-

Джерело: розроблено автором

Продовження Дод. С

Таблиця 3

Кореспонденція рахунків з обліку додаткового капіталу підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків ТОВ «АГРОФІРМА-ЕЛІТСОРТНАСІННЯ»			
		Дт	Кт	Підстава	Дт	Кт	Сума, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Визнано емісійний дохід на суму перевищення номінальної вартості випущених акцій	46	421	-	-	-	-
2	Відображено різницю між виданою компенсацією при викупі акцій і номінальною вартістю акцій	421	451	-	-	-	-
3	Відображено внесені засновником кошти понад встановлений установчими документами розмір статутного капіталу	301	422	ПКО	301	422	1500,00
		302 311 312		Виписка банку	311	422	5000,00
4	Відображено збільшення статутного капіталу за рахунок іншого вкладеного капіталу	422	401	-	-	-	-
5	Відображено покриття непокритого збитку за рахунок додатково вкладеного капіталу	422	442	-	-	-	-
6	Відображено позитивну курсову різницю на дату погашення заборгованості	46	425	-	-	-	-
7	Відображено негативну курсову різницю на дату погашення заборгованості	425	46	-	-	-	-
8	Відображено безоплатне отримання ОЗ/ІНМА від засновника	10 11	424	Акт приймання-передачі	153 1	424	9000,00
9	Відображено додаткові витрати з доставки та монтажу ОЗ/ІНМА	152 153	631	Акт виконаних робіт (наданих послуг)	152 1	631	800,00

Закінчення Дод. С

1	2	3	4	5	6	7	8
10	Введено в експлуатацію отримані ОЗ/ІНМА	10	152	Акт введення в експлуатацію	104	1521	9800,00
		11	153				
11	Нараховано амортизацію ОЗ/ІНМА (отриманого на безоплатній основі)	23	131 132	Розрахунок амортизації основних засобів	231	131	66,67
		91					
		92					
		93					
949							
12	Визнано дохід від безоплатно отриманих ОЗ/ІНМА (на суму нарахованої амортизації)	424	745	Бухгалтерська довідка	424	745	66,67

Джерело: розроблено автором

Додаток Т

**Кореспонденція рахунків з обліку зменшення та вилучення
власного капіталу**

№ п/п	Зміст господарської операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків ТОВ «АГРОФІРМА- ЕЛІТСОРТНАСІНН Я»		
		Дт	Кт	Дт	Кт	Сума , грн.
1	Нараховано викуп оплачених акцій у акціонерів	451	672	-	-	-
2	Нараховано виплату учаснику при виході із товариства або зменшенні статутного капіталу	452	672	-	-	-
3	Відображено реалізацію викуплених акцій власної емісії	311	461	-	-	-
4	Списано викуплені акції власної емісії за номіналом на зменшення статутного капіталу	401	451	-	-	-
5	Списана різниця між ціною викупу і номіналом	421 441	451	-	-	-
6	Відображено суму зменшення статутного капіталу підприємства на суму вилученого капіталу при виході учасника товариства або рішення про зменшення статутного капіталу	401 402 403	451 452 453	-	-	-
17	Спрямовано частину статутного капіталу на покриття отриманих збитків	401 402 403	442			

Джерело: розроблено автором

**Структура та зміст статей власного капіталу у балансі
(форма № 1-м)**

Стаття І розділу пасиву Балансу	Код рядка	Зміст статті Балансу відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	Наводиться зафіксована в установчих документах сума статутного капіталу підприємства з урахуванням суми внесків до оголошеного, але ще не власного статутного капіталу. Підприємства, для яких не передбачена фіксована сума статутного капіталу, відображають у цій статті суму фактичного внеску власників до статутного капіталу підприємства. У цій статті також наводяться сума пайового капіталу (пайових внесків) членів споживчого товариства, спілок та інших організацій, внески засновників підприємства понад статутний капітал.
Додатковий капітал	1410	Відображаються сума дооцінки необоротних активів, вартість безоплатно отриманих підприємством від інших юридичних або фізичних осіб необоротних активів та інші види додаткового капіталу.
Резервний капітал	1415	Наводиться сума резервів, створених відповідно до законодавства або установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства.
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	Відображається сума нерозподіленого прибутку або непокритого збитку. Сума непокритого збитку наводиться в дужках та вираховується при визначенні підсумку власного капіталу.
Неоплачений капітал	1425	Відображається сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу. Господарські товариства у цій статті також відображають вилучений капітал, тобто фактичну собівартість часток, викуплених у своїх учасників. Суми за цією статтею вираховуються при визначенні підсумку власного капіталу.

Джерело: [97]

**Перенесення інформації про власний капітал з даних
бухгалтерського обліку до статей Балансу**

Стаття I розділу пасиву Балансу	Код рядка	Сальдо за рахунками (субрахунками) бухгалтерського обліку
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	401 «Статутний капітал» 402 «Пайовий капітал» 403 «Інший зареєстрований капітал» 404 «Внески до невластного статутного капіталу»
Додатковий капітал	1410	411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів» 412 «Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів» 413 «Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів» 414 «Інший капітал у дооцінках» 421 «Емісійний дохід» 422 «Інший вкладений капітал» 423 «Накопичені курсові різниці» 424 «Безоплатно отримані необоротні активи» 425 «Інший додатковий капітал»
Резервний капітал	1415	43 «Резервний капітал»
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	441 «Прибуток нерозподілений» 442 «Непокриті збитки»
Неоплачений капітал	1425	46 «Неоплачений капітал» 452 «Вилучені вклади й паї» 453 «Інший вилучений капітал»

Джерело: розроблено автором